

PROMOVAREA INOVĂRII SOCIALE ȘI A ANTREPRENORIATULUI ÎN CONTEXTE INTERCULTURALE ȘI INTERRELIGIOASE

PR5. RECOMANDĂRI PENTRU VALIDAREA, CERTIFICAREA ȘI ACREDITAREA COMPETENȚELOR PRIVIND INOVAREA SOCIALĂ ȘI ANTREPRENORIATUL ÎN CONTEXTE INTERCULTURALE ȘI INTERRELIGIOASE PRIN INTERMEDIUL ACE.

**Co-funded by
the European Union**

Cuprins

1. Introducere	3
1.1. Scopul și domeniul de aplicare al ghidului	3
1.2. Context	3
1.3. Acreditare, certificare și validare	4
1.3.1. Acreditare	4
1.3.2. Certificare	4
1.3.3. Validare	5
2. Nivel european	5
2.1. Sistemul european de transfer de credite pentru educație și formare profesională (ECVET)	5
2.2. Cadrul european al calificărilor (EQF)	6
3. Nivel național	9
3.1. Belgia	9
3.2. Turcia	12
3.3. România	16
3.4. Grecia	18
3.5. Spania	22
3.6. Irlanda	25
3.7. Austria	28
4. Revizuirea sesiunii de pilotare INTREP	32
4.1. Context și proceduri	32
4.2. Feedback de la implementările pilot	34
4.3. Evaluare pilot: Lecții învățate	35
5. Concluzii și recomandări	36

1. Introducere

1.1. Scopul și domeniul de aplicare al ghidului

Acest Ghid a fost pregătit ca rezultatul principal al Proiectului Rezultatul 5 (PR5) al proiectului INTREP – Promovarea inovației sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase. Scopul PR5 este de a oferi recomandări cuprinzătoare pentru validarea, certificarea și acreditarea competențelor în inovare socială și antreprenoriat. Aceste recomandări sunt destinate factorilor de decizie, instituțiilor de învățământ, furnizorilor de I-VET și C-VET, partenerilor sociali și altor organisme intermediare. Scopul final este de a sprijini dezvoltarea în continuare a politicilor de certificare și acreditare în domeniile inovației sociale și antreprenoriatului, în special în contexte interculturale și interreligioase.

Ghidul include:

- Concluzii ale cercetărilor privind sistemul european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET) și sistemele Cadrului european al calificărilor (EQF) din țările partenere, realizate ca parte a Curriculumului de formare INTREP (PR1).
- O analiză de benchmarking privind starea actuală a inovației sociale și antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase.
- O evaluare a implementării-pilot a aplicației de învățare mobilă INTREP (PR4) și a platformei multilingve de învățare electronică (PR3).
- Concluziile procesului de implementare au vizat consolidarea potențialului de transferabilitate al acestui rezultat, maximizarea cunoașterii și utilizării rezultatelor INTREP în rândul factorilor de decizie, instituțiilor de învățământ, părților interesate și alți potențiali utilizatori.

Prin prezentarea acestor elemente, Ghidul își propune să sporească transparența și recunoașterea diferitelor programe de educație comunitară a adulților (ACE) și a rezultatelor învățării acestora, în conformitate cu EQF. Acesta servește ca instrument valoros pentru părțile interesate pentru a sprijini maturizarea politicilor de certificare și acreditare în inovarea socială și antreprenoriat la nivel național și european. Recomandările furnizate în acest Ghid sunt concepute pentru a fi foarte transferabile, asigurând aplicabilitate largă și impact în rândul diverselor audiențe.

1.2. Context

Proiectul INTREP, intitulat „Promovarea inovației sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase”, abordează nevoia urgentă de incluziune, mai mare egalitate, coeziune socială și pace prin dialogul intercultural și interreligios. În lumea globalizată de astăzi, oamenii cu medii diverse și culturi diferite se apropie, creând provocări de adâncire a inegalității, excluderii și tensiunilor în cadrul societăților. Dialogul interconfesional este din ce în ce mai

recunoscut de guvernele din Europa ca fiind crucial pentru dezvoltarea comunităților coezive. Proiectul INTREP răspunde acestei nevoi prin împuternicirea profesorilor și educatorilor adulți și comunitari cu cunoștințele, competențele, abilitățile și instrumentele necesare pentru a stimula inovația socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase.

Educația comunitară pentru adulți (ACE) oferă o abordare centrată pe cursant, care încurajează dezvoltarea abilităților necesare indivizilor pentru a participa pe deplin în comunitățile lor și în economie. De asemenea, implică cursanții care se confruntă cu dezavantaje sau sunt dezavantajați de la învățare, oferind acces la abilitățile fundamentale și la căi de învățare ulterioară, participarea comunității și muncă.

Proiectul INTREP a reunit un consorțiu de opt organizații experte în inovare socială, antreprenoriat, interculturalitate, dialog interreligios și educație comunitară a adulților din Belgia, Spania, Austria, Turcia, Grecia, România și Irlanda. Proiectul își propune să abordeze nevoile comune identificate de acest parteneriat cu mai multe părți interesate, concentrându-se pe profesorii și educatorii adulți și comunitari (utilizatori țintă) și studenții adulți (beneficiari țintă). Sprijinind inovarea socială și antreprenoriatul social prin ACE, proiectul urmărește să promoveze diversitatea, dialogul intercultural și interreligios și să sporească răspunsurile la nevoile sociale din comunități, găsind modalități inovatoare de a avea un impact pozitiv asupra societății și economiei.

Constatările cheie ale analizei preliminare sunt aliniate cu Declarația de la Strasbourg, care solicită acțiuni pentru lansarea de programe de consolidare a capacităților pentru a sprijini inovarea socială și a promova antreprenoriatul social în educație. Pentru a-și atinge obiectivele, proiectul INTREP va proiecta și dezvolta în comun un set de Resurse Educaționale Deschise (OER) și instrumente inovatoare pentru a sprijini dezvoltarea capacităților profesorilor și educatorilor adulți și comunitari. Aceste resurse le vor permite să promoveze antreprenoriatul social și activitățile non-profit, ajutând adulții din contexte interculturale și interreligioase să pună idei în practică, inclusiv prin intermediul întreprinderilor sociale.

1.3. Acreditare, certificare și validare

Înainte de a detalia situația actuală a oportunităților de inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în țările partenere, este important să existe o înțelegere reciprocă a termenilor de acreditare, certificare și validare:

1.3.1. Acreditare

Acreditare¹ înseamnă că funcționarea unei instituții sau furnizarea unui anumit program este autorizată de un organism abilitat prin lege să facă acest lucru. Organismul poate fi un minister sau o agenție de acreditare sau de asigurare a calității dedicată verificării aspectelor legate de furnizarea de învățământ superior. Acreditarea este un proces extern. Pentru a o obține, instituțiile și programele trebuie să îndeplinească condiții impuse din exterior.

Acreditarea poate fi acordată atât instituțiilor, cât și programelor, sau ambelor. Atunci când se evaluează o calificare, este important să se afle ce tip de acreditare este necesară în sistemul din care provine respectiva calificare. Acreditarea națională ar trebui să fie acceptată ca dovadă suficientă pentru calitatea unei calificări, deoarece aceasta asigură legătura cu nivelurile sistemului național de învățământ și/sau cu nivelurile și rezultatele învățării din cadrul național al calificărilor.

1.3.2. Certificare

Certificarea verifică faptul că un profesionist a îndeplinit un anumit set de criterii pentru aptitudini, competențe, atitudini și/sau locuri de muncă, măsurate în mod oficial de o evaluare terță parte, cum ar fi o agenție și instituții acreditate și autorizate. Rezultatul certificării reușite este certificatul acordat organizației de către organismul de certificare. Certificarea în ceea ce privește rezultatele învățării înseamnă un proces de eliberare a unui certificat, a unei diplome sau a unui titlu al rezultatelor învățării care atestă în mod oficial că un set de rezultate ale învățării (cunoștințe, abilități și competențe) dobândite de o persoană au fost evaluate și validate de un organism competent în raport cu un standard predefinit. Certificarea² poate valida rezultatele învățării dobândite în contexte formale, non-formale sau informale.

---

¹ <https://www.enic-naric.net/fileusers/European%20Recognition%20Manual%20Second%20Edition.pdf>

² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1536&furtherNews=yes&newsId=9986>

1.3.3. Validare

Validare³ poate fi definit ca un proces structurat de identificare, evaluare și recunoaștere în profunzime a cunoștințelor și competențelor pe care le are o persoană, indiferent de modul în care acestea au fost dobândite. Validarea constă în a face vizibilă învățarea diversă și bogată a persoanelor, indiferent de locul în care a avut loc această învățare. Validarea este un proces care poate fi realizat de diferite părți interesate din sectorul educației și formării, de pe piața muncii și din sectorul terțiar. Validarea are patru etape diferite: identificarea, documentarea, evaluarea și certificarea. Aceste etape pot fi combinate și echilibrate în diferite moduri - de exemplu, atunci când se lucrează în vederea obținerii unei calificări formale, etapa de evaluare este crucială.

2. Nivel european

2.1. Sistemul european de transfer de credite pentru educație și formare profesională (ECVET)

Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET)⁴ este unul dintre instrumentele comune ale UE. Acesta este destinat să faciliteze transferul, recunoașterea și acumularea rezultatelor evaluate ale învățării de către persoanele care doresc să obțină o calificare și să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții prin parcursuri de învățare flexibile și individualizate (Parlamentul European și Consiliul UE, 2009). ECVET oferă un cadru pentru a face cursanții mai mobili și calificările mai portabile, stabilind principii și specificații tehnice și utilizând legislația și reglementările naționale existente. Astfel, ECVET completează și se bazează pe concepte și principii comune cu cadrul european al calificărilor (EQF).

ECVET se adresează tinerilor care urmează o formare profesională inițială, ucenicilor, adulților care urmează o formare continuă și, în general, oricărei persoane care urmează un parcurs de învățare formal, non-formal sau informal.

Scopul sistemului european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET) este de a:

- facilitarea validării și recunoașterii competențelor și cunoștințelor profesionale dobândite în diferite sisteme și țări - astfel încât acestea să poată fi luate în considerare pentru calificările profesionale
- să facă mai atractivă deplasarea între diferite țări și medii de învățare
- creșterea compatibilității între diferitele sisteme de educație și formare profesională (EFP) existente în Europa și calificările oferite de acestea

---

³ <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/intervention-approaches/validation-non-formal-and-informal-learning>

⁴ https://www.cedefop.europa.eu/files/5556_en.pdf

- creșterea capacității de inserție profesională a absolvenților VET și a încrederii angajatorilor că fiecare calificare VET necesită competențe și cunoștințe specifice.

2.2. Cadrul european al calificărilor (EQF)

Cadrul european al calificărilor (EQF) este un cadru european comun de referință al cărui scop este de a face calificările mai ușor de citit și de înțeles în diferite țări și sisteme. Acoperind calificările la toate nivelurile și în toate subsistemele de educație și formare, EQF oferă o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra calificărilor din cele 39 de țări europene implicate în prezent în implementarea sa.

Scopul principal al EQF este de a face calificările mai ușor de citit și de înțeles între țări și sisteme. Acest lucru este important pentru a sprijini mobilitatea transfrontalieră a cursanților și a lucrătorilor, precum și învățarea pe tot parcursul vieții în întreaga Europă.

Nucleul CEC îl constituie cele **opt niveluri de referință** definite în termeni de **rezultate ale învățării**, și anume cunoștințe, competențe și autonomie-responsabilitate. Rezultatele învățării exprimă ceea ce indivizii știu, înțeleg și sunt capabili să facă la sfârșitul unui proces de învățare.

Fiecare dintre cele 8 niveluri este definit de un set de descriptori care indică rezultatele învățării relevante pentru calificările de la nivelul respectiv în orice sistem de calificări.

	Cunoștințe	Competențe	Responsabilitate și autonomie
	În contextul EQF, cunoștințele sunt descrise ca fiind teoretice și/sau factuale.	În contextul EQF, competențele sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) și practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente).	În contextul EQF, responsabilitatea și autonomia sunt descrise ca fiind capacitatea cursantului de a aplica cunoștințele și competențele în mod autonom și cu responsabilitate
Nivelul 1	Cunoștințe generale de bază	Competențe de bază necesare pentru a îndeplini sarcini simple	să lucreze sau să studieze sub supraveghere directă într-un context structurat
Nivelul 2	Cunoștințe factuale de bază într-un domeniu de activitate sau de studiu	Competențe cognitive și practice de bază necesare pentru a utiliza informații relevante în vederea îndeplinirii sarcinilor și pentru a	Să lucreze sau să studieze sub supraveghere, cu o anumită autonomie

		rezolva probleme de rutină utilizând reguli și instrumente simple	
Nivelul 3	Cunoașterea faptelor, principiilor, proceselor și conceptelor generale, într-un domeniu de activitate sau de studiu	O serie de competențe cognitive și practice necesare pentru a îndeplini sarcini și a rezolva probleme prin selectarea și aplicarea metodelor, instrumentelor, materialelor și informațiilor de bază	să își asume responsabilitatea pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru sau de studiu; să își adapteze comportamentul la circumstanțe în rezolvarea problemelor
Nivelul 4	Cunoștințe factuale și teoretice în contexte largi din cadrul unui domeniu de activitate sau de studiu	O serie de competențe cognitive și practice necesare pentru a genera soluții la probleme specifice într-un domeniu de muncă sau de studiu	să-și exercite autogestionarea în cadrul liniilor directoare ale contextelor de lucru sau de studiu care sunt de obicei previzibile, dar care pot suferi modificări; să supravegheze munca de rutină a altora, asumându-și o anumită responsabilitate pentru evaluarea și îmbunătățirea activităților de lucru sau de studiu
Nivelul 5	Cunoștințe cuprinzătoare, specializate, factuale și teoretice într-un domeniu de activitate sau de studiu și conștientizarea limitelor acestor cunoștințe	O gamă completă de competențe cognitive și practice necesare pentru a dezvolta soluții creative la probleme abstracte	Exercitarea managementului și a supravegherii în contexte de muncă sau activități de studiu în care există schimbări imprevizibile; revizuirea și dezvoltarea performanței proprii și a celorlalți
Nivelul 6	cunoștințe avansate într-un domeniu de activitate sau de studiu, care implică o	Competențe avansate, care demonstrează măiestrie și inovație, necesare pentru a rezolva probleme complexe și imprevizibile într-un	să gestioneze activități sau proiecte tehnice sau profesionale complexe, asumându-și

	înțelegere critică a teoriilor și principiilor	domeniu specializat de muncă sau de studiu	responsabilitatea luării deciziilor în contexte de lucru sau de studiu imprevizibile; să își asume responsabilitatea gestionării dezvoltării profesionale a persoanelor și grupurilor
Nivelul 7	Cunoștințe foarte specializate, dintre care unele se află în avangarda cunoașterii într-un domeniu de muncă sau de studiu, ca bază pentru gândire și/sau cercetare originală Conștientizarea critică a problemelor de cunoaștere într-un domeniu și la interfața dintre diferite domenii	Competențe specializate de rezolvare a problemelor necesare în cercetare și/sau inovare pentru a dezvolta noi cunoștințe și proceduri și pentru a integra cunoștințe din diferite domenii	să gestioneze și să transforme contexte de lucru sau de studiu care sunt complexe, imprevizibile și necesită noi abordări strategice; să își asume responsabilitatea de a contribui la cunoștințele și practicile profesionale și/sau de a analiza performanța strategică a echipelor
Nivelul 8	Cunoștințe la frontiera cea mai avansată a unui domeniu de activitate sau de studiu și la interfața dintre domenii	Abilitățile și tehnicile cele mai avansate și specializate, inclusiv sinteza și evaluarea, necesare pentru a rezolva probleme critice în cercetare și/sau inovare și pentru a extinde și redefini cunoștințele existente sau practica profesională	Să dea dovadă de autoritate substanțială, inovație, autonomie, integritate academică și profesională și angajament susținut față de dezvoltarea de noi idei sau procese în prima linie a contextelor de lucru sau de studiu, inclusiv cercetare

3. Nivel național

3.1. Belgia

Bune practici naționale

Cele mai apropiate de proiectele care cuprind antreprenoriatul, inovarea socială și contextele interculturale și interreligioase sunt proiecte precum:

"Pairs & Repères : pentru a inventa Bruxelles-ul de mâine" își propune să reunească douăzeci de locuitori ai Bruxelles-ului cu vârste cuprinse între 16 și 22 de ani, din toate mediile și originile, în jurul unor întrebări legate de identitate, diversitate și conviețuire, și să îi sprijine în crearea propriilor inițiative culturale cetățenești destinate a cel puțin 500 de alți tineri și publicului larg.

"Univerbal" : Un serviciu de interpretariat social. Proiectul este alcătuit din persoane care au fost formate în interpretarea socială. Acesta oferă un serviciu de interpretariat organizațiilor care au nevoie de interpreți, cum ar fi Crucea Roșie ONG, Caritas Belgia și serviciile sociale locale.

Proiectul se bazează pe antreprenoriatul colectiv; unul dintre obiectivele proiectului este de a deveni o cooperativă. Contextul în care evoluează proiectul este intercultural și interreligios. Interpreții sunt toți originari din țări diferite. Atât în formare, cât și în gestionarea colectivului, problemele antreprenoriatului intercultural și interreligios sunt abordate dintr-o perspectivă independentă una de cealaltă. Proiectul Univerbal își găsește rădăcinile în necesitatea de a propune un sistem inovator de valorificare a cunoștințelor, talentelor și competențelor migranților în domeniul lingvistic.

"Inter-lab" : Interlab sprijină crearea de legături interculturale în jurul antreprenoriatului și permite îmbogățirea culturală, crearea de locuri de muncă și o societate mai incluzivă prin însoțirea persoanelor prin co-construirea unui parcurs de însoțire personalizat și adaptat nevoilor fiecărei persoane. punerea la dispoziție a resurselor necesare pentru succesul proiectului, bazându-se pe o rețea de parteneri. sensibilizarea cu privire la antreprenoriat și deschiderea câmpului de posibilități pentru noii veniți.

Crowd-IT : este un proiect care oferă o cale de coaching menită să vă ofere încrederea și instrumentele necesare pentru a pune pe picioare un proiect antreprenorial într-un context intercultural și pentru a finanța demararea prin intermediul unei campanii de crowdfunding.

Antreprenoriat social - Proiect Lumea are nevoie de tine: Această inițiativă încurajează persoanele creative, sociale și întreprinzătoare să ofere soluții durabile pentru lume prin antreprenoriat social.

Proiecte precum AVACI provoacă actorii politici și economici cu privire la rasismul în antreprenoriat. Realizat de asociații din Liège active în domeniul integrării, co-dezvoltării sau inserției socio-profesionale, subliniază faptul că antreprenoriatul persoanelor de origine străină este plin de capcane și dificultăți. Înainte de a aborda problema contextelor religioase, pare imperios necesar să abordăm mai întâi problema barierelor. Arătând că golul există.

Inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în programele de învățământ pentru adulți și accesul la materialele de curs în țările partenere

În Belgia, există puține dovezi care să sugereze predarea inovării sociale și a antreprenoriatului în afara învățământului general, în special în ceea ce privește contextele interculturale și interreligioase. Căutările arată că programele de învățământ pentru adulți pot include acest aspect, dar nu ca program național aprobat oficial. Cu toate acestea, există o gamă largă de activități de promovare a antreprenoriatului și a inovării sociale, inclusiv coaching personal, ateliere colective, formare specifică, finanțarea proiectelor și spații de coworking.

La nivel universitar în Belgia, programele de antreprenoriat acoperă o gamă cuprinzătoare de subiecte concepute pentru a dota studenții cu competențe și cunoștințe esențiale de afaceri. Aceste subiecte includ, de obicei, finanțarea antreprenorială, dezvoltarea modelului de afaceri, managementul inovării, antreprenoriatul strategic, cercetarea pieței, aspectele juridice ale înființării unei întreprinderi și conducerea antreprenorială. Printre principalele instituții care oferă aceste programe se numără KU Leuven, Universitatea Ghent, Université Catholique de Louvain (UCLouvain), Solvay Brussels School of Economics and Management (ULB), Vlerick Business School și Hogeschool Gent. Fiecare dintre aceste universități oferă cursuri specializate și proiecte practice menite să încurajeze gândirea antreprenorială și crearea de noi întreprinderi. Aceste cursuri sunt concepute pentru a dota antreprenorii aspiranți cu cunoștințele și competențele necesare pentru a reuși în lumea afacerilor, dar nu abordează aspecte legate de interculturalitate sau interreligie.

Există puține dovezi privind disponibilitatea altor materiale în afara programelor menționate anterior. Cu toate acestea, există organizații private și asociative care abordează antreprenoriatul în Belgia, cum ar fi SAACE, IFAPME, ACERTA, PARTENA-PROF, VENTURELAB, MICROSTART, STEP ENTREPRENDRE, JobYourself, Impulse Brussels, YouthStart Belgium și altele.

Instituțiile și organizațiile care organizează aceste activități sunt cele mai variate. Avem sectoarele privat și asociativ care conduc aceste inițiative și unele proiecte guvernamentale axate pe antreprenoriat, precum EntreComp. Din partea guvernului, EntreComp este cadrul european de referință conceput pentru a prezenta abilitățile care constituie competențele antreprenoriale. Obiectivul EntreComp este, de asemenea, să sprijine și să inspire acțiuni care să contribuie la dezvoltarea spiritului antreprenorial ca o competență-cheie în toate domeniile de învățare de-a lungul vieții. Criteriul de referință EntreComp a fost conceput de Comisia Europeană și lansat în 2016 ca parte a Strategiei europene privind competențele (Noua agendă privind competențele pentru Europa). Antreprenoriatul face astfel parte din cele opt competențe-cheie pentru învățarea de-a lungul vieții.

SPW Employment Training pune în aplicare această comunitate de colaborare a partenerilor la nivel belgian. Acesta este un loc de schimb de experiență și de informații privind antreprenoriatul.

Cu toate acestea, în tot acest ecosistem de organizații care încurajează și promovează antreprenoriatul și inovarea socială, nu găsim un număr mare care să privilegieze interculturalitatea sau care să se concentreze asupra contextelor interreligioase. Există un mare decalaj în acest aspect.

În primul trimestru al anului 2020, în Valonia au fost create 76 de structuri de ajutor și sprijin pentru antreprenariat, inclusiv ghișee de afaceri, incubatoare, cooperative de afaceri, structuri de ajutor financiar, operatori publici activi în sprijinirea creării de locuri de muncă etc.

Conform studiilor IRFAM (2020), există un acces foarte limitat la finanțare pentru antreprenorii străini din afara UE "din cauza originii lor", după cum subliniază acestea, structurile de sprijin care există, foarte puține abordează antreprenoriatul străin într-un mod special și, prin urmare, se acordă foarte puțină atenție contextelor interculturale și interreligioase legate de antreprenariat.

Pe de altă parte, există o gamă largă de cursuri de formare și activități pentru promovarea interculturalității și a schimburilor interreligioase.

EPTO <http://epto.org/organisation/epto> oferă un spațiu în care tinerii pot fi învățători și educatori, împărtășind cu colegii lor competențele lor într-un spirit de colaborare. În EPTO, cunoștințele individuale devin cunoștințe colective.

Center Bruxellois d'Action Intercultural promovează practici, know-how și abordări individuale și colective într-un context intercultural. <https://www.cbai.be/qui-sommes-nous/>

Asociații precum LMP, Interra, IRFAM încep să exploreze problema antreprenoriatului și a inovării sociale, concentrându-se asupra contextelor interreligioase și interculturale și, mai presus de toate, subliniind barierele și încercând să dezvolte, în paralel cu recomandările, instrumente pentru formatori și actori în domeniu.

În ceea ce privește conținutul și materialele disponibile, există un decalaj între tema antreprenoriatului în contexte interconfesionale în Belgia. Există organizații precum EPTO sau CEJI care abordează inovarea socială prin diverse proiecte în contexte interconfesionale, dar nu abordează direct antreprenoriatul.

Altele precum

Centre Bruxellois d'Action Interculturelle promovează relațiile interculturale și societățile belgiene în general. [Către](#) "încearcă să abordeze persoana și grupul să creeze proiecte comune și de acțiune, pe lângă acordarea de sprijin financiar."

Pe scurt, Belgia oferă un spectru larg de programe educaționale dedicate antreprenoriatului prin instituții precum KU Leuven, Universitatea Ghent, după cum am putut vedea mai sus. Aceste programe de nivel universitar acoperă în mod cuprinzător subiecte cruciale precum finanțarea antreprenorială, dezvoltarea modelului de afaceri, managementul inovării, antreprenoriatul strategic, cercetarea pieței și leadership-ul antreprenorial. În plus, Belgia are diverse inițiative și programe axate pe multiculturalism și educație interculturală, promovând incluziunea și diversitatea. Cu toate acestea, există un decalaj vizibil în ceea ce privește programele sau asociațiile care integrează în mod explicit antreprenoriatul și multiculturalismul, subliniind potențialul de inovare determinat de diversitatea culturală. Acest lucru indică o oportunitate semnificativă pentru dezvoltarea de noi inițiative educaționale care să acopere acest decalaj, valorificând peisajul multicultural al Belgiei pentru a spori succesul antreprenorial și a promova inovarea.

3.2. Turcia

Bune practici naționale

"Dialog intercultural UE-Turcia"

Un curs de formare a fost organizat ca parte a programului "Dialog intercultural UE-Turcia", condus de Institutul Yunus Emre și cofinanțat de Uniunea Europeană (UE) și Republica Turcia. Programul "Dialog intercultural UE-Turcia" urmărește să stabilească un dialog puternic între Europa și diferite părți ale Turciei prin intermediul a patru proiecte culturale majore și a sute de activități întreprinse în cadrul acestor proiecte, iar una dintre etapele sale majore a fost aceea de a duce dialogul intercultural chiar în centrul rețelei Institutului Yunus Emre din străinătate. În acest scop, între 2 și 6 martie 2020 a avut loc un curs de formare la care au participat oficiali ai Institutului din Ankara, precum și directori ai filialelor Institutului Yunus Emre din Berlin, Köln, Viena, Amsterdam, Londra, Pristina, Belgrad și Budapesta.

Participanții au avut ocazia să studieze mai multe subiecte, inclusiv rolul internațional al identității în stabilirea identității culturale și a dialogului intercultural și consolidarea dialogului internațional prin intermediul activităților. Certificatele de formare au fost eliberate participanților de către președintele Institutului, Prof. Dr. Șeref Ateş.

Inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în programele de educație a adulților și accesul la materialele de curs în țările partenere

Având în vedere evoluțiile recente din Turcia, societatea a devenit și mai incluzivă și mai diversă, ceea ce poate aduce atât provocări, cât și avantaje. De asemenea, în Türkiye se desfășoară diverse proiecte și eforturi pentru a face această coexistență a societății mai eficientă, mai mixtă și mai ușoară pentru indivizi și pentru ansamblu.

Începând cu 2009, având centrul în Ankara și 62 de centre în 52 de țări, Yunus Emre Institution a fost o locomotivă pentru dialogul intercultural. Programul UE-Türkiye Intercultural Dialogue (KAD), care a început în ianuarie 2019 cu obiectivul de a stabili un dialog puternic între Europa și Türkiye, a fost finalizat. Cu sprijinul financiar oferit în cadrul programului, au fost implementate patru proiecte majore și sute de evenimente. Programul, care a permis luarea unor măsuri concrete în dialogul intercultural dintre țările UE și Turcia, a fost realizat sub conducerea Yunus Emre Enstitüsü (YEE), care desfășoară de 10 ani activități în 60 de centre culturale din 50 de țări pentru a promova Turcia în străinătate și a consolida dialogul cultural cu diferite societăți.

SInG-Der (Social Innovation and Entrepreneurship Association), formată din cadre universitare și cercetători sociali, este o organizație non-profit a societății civile care își desfășoară activitatea la nivel local, regional și european. SInG-Der își propune să ofere modele inovatoare de antreprenoriat prin metode științifice care să fie utilizate în contexte interculturale.

Istanbul Business Institution (IENSTITU) oferă cursuri la distanță pe mai mult de 50 de subiecte. Unul dintre subiecte este World Cultures and Destinations, iar cursul include subiecte precum:

- Definiția culturii
- Componente culturale, diferențe interculturale.

- Locul limbii și al comunicării în cultură
- Globalizare și cultură
- Locații continentale și geografice, caracteristici culturale, capitalele țărilor

Toate cursurile online oferite de IENSTITU au conținut auditiv și vizual, având dreptul de a acorda un certificat la finalizarea examenului final obligatoriu cu un scor de 70.

Institutul GMN oferă, de asemenea, formare "Comunicare interculturală" pentru profesioniști și adulți. Următoarele cunoștințe și competențe transferă conținuturile definite în programul de formare, care este creat luând în considerare comunicarea interculturală, cultura și impactul diferitelor culturi asupra comunicării interculturale:

- Bazele comunicării
- Interacțiunea dintre comunicare și cultură
- Comunicarea nonverbală și reflecțiile culturale
- Efectele negative ale culturii asupra comunicării din cauza prejudecăților etc.
- Șocul cultural și modalități de depășire a acestuia
- Stresul intercultural la locul de muncă și modalitățile de adaptare
- Strategii de comunicare eficiente

La finalizarea programului se acordă un certificat de participare la Global Mediators Network.

După ce au început înainte ca o oportunitate în creștere și un mijloc de educație, cursurile online sunt principalul mediu pentru furnizarea acestor cursuri de formare. Educația online ca tendință este foarte preferată datorită avantajelor sale, cum ar fi costul scăzut și distribuția centrală.

În contextul Turciei, sunt oferite oportunități de învățare pentru cursanții care doresc să se dezvolte în inovare socială și antreprenoriat, dialog cultural și intercultural, însă aceste două subiecte nu sunt combinate în cadrul unui singur program educațional pentru educația adulților.

Analizând studiile din Turcia, se constată că schimbarea politicilor educaționale în ceea ce privește diversitatea și predarea în crearea unui proces de educație și formare care respectă diferențele și se preocupă de valorile universale, personalul, viitorii profesori, profesorii și directorii de școli au atitudini pozitive și sunt dispuși să se schimbe. Situația indică faptul că orice schimbare va fi îmbrățișată ușor și rapid de către practicieni. În acest moment, se observă că au fost inițiate diverse studii privind educația multiculturală. De exemplu, în facultățile de educație, cursurile cu conținuturi precum cultura și valorile, conceptele de educație multiculturală sunt examinate în cadrul cursurilor opționale (YÖK, 2018). Cu cursuri electivă, studentul continuă structura multiculturală a Turciei datorită poziției sale strategice este susținută având în vedere structura multiculturală a Türkiye.

În plus, multi-culturalismul și educația incluzivă din Türkiye a fost oferită profesorilor din Ministerul Educației Naționale (MoNE, 2018) ca formare continuă. Această aplicație este prioritară în mod special având în vedere că majoritatea cadrelor didactice care lucrează pentru MoNE sunt desemnate să lucreze într-o altă regiune -cu o cultură diferită- din țară la începutul serviciului lor public. În procesul și programele de formare a formatorilor, profilul formatorului a fost descris 17th Consiliul Național al Educației ca " Profesorii, propria lor cultură sunt conștienți de valorile și atuurile lor, percep culturi diferite și sunt competenți în conviețuirea cu aceste culturi nu ar trebui să aibă probleme în stabilirea comunicării

interculturale. În plus, este deosebit de important să utilizeze vasta experiență a istoriei noastre educaționale, să învețe și să facă un efort pentru a crea un sentiment de istorie în ei înșiși."

În ceea ce privește conținutul relevant, Fundația Culturală Turcă a oferit cursuri de formare în domeniul interculturalismului în trei ramuri: școli, societate civilă și comunități de afaceri. În ceea ce privește prioritățile proiectului INTREP, comunicarea interculturală și competențele relevante sunt incluse în programele lor, cum ar fi :

- cunoștințe sporite despre diferitele stiluri de comunicare personală,
- comunicare încrezătoare în medii multiculturale,
- Competențe pentru o comunicare interculturală eficientă,
- Comportamente eficiente și adecvate pentru interacțiunea interculturală,
- Adaptare crescută la medii culturale diferite,
- Oferă o diversitate de perspective pentru gândirea creativă și rezolvarea problemelor prin colaborare,
- Abilități eficiente de lucru în echipe și proiecte multiculturale,
- Creșterea gradului de conștientizare și a cunoștințelor despre "lentila culturală" și "dimensiunile culturale" specifice Turciei.

În ceea ce privește îmbrățișarea diversității culturale, au fost furnizate un set de conținuturi și materiale educaționale în conformitate cu competențele dobândite în ultimii cincizeci de ani de Consiliu European. Riscurile care pot apărea în absența dialogului intercultural, cadrul teoretic, formarea unei identități într-un mediu multicultural, contextul diversității culturale, egalitatea, aspectele de gen și religioase, precum și obstacolele din fața dialogului intercultural sunt dimensiunile și subiectele din materialele de sprijin pentru formatorii de dialog intercultural și interreligios.

Monitorizare

Educația interculturală este evaluată și monitorizată printr-o varietate de măsuri, inclusiv, dar fără a se limita la, evaluările profesorilor, feedback-ul elevilor, implicarea părinților și a comunității și observarea sensibilizării și integrării culturale în sălile de clasă. Evaluatorii analizează curriculum-ul și instruirea pentru a se asigura că acestea promovează o înțelegere profundă a diverselor culturi și tradiții, favorizează empatia și încurajează dialogul intercultural. Evaluarea include, de asemenea, aprecierea nivelului de incluziune și echitate în cadrul clasei, al școlii și al comunității în general. Pentru a asigura eficacitatea educației interculturale, monitorizarea și evaluarea ar trebui să fie un proces continuu, cu ajustări făcute după cum este necesar pentru a se asigura că toți elevii au acces la o educație echitabilă și receptivă din punct de vedere cultural.

În general, programul de formare este stabilit într-un interval de timp, iar programele de certificare acordă documentul final la finalizarea examenului final cu un anumit punctaj (de exemplu, 70).

Validare și acreditare

Antreprenoriatul a câștigat o recunoaștere imensă ca o fațetă integrantă a educației la nivel global. În Turcia, educația interculturală a devenit un domeniu de interes semnificativ în ultimul deceniu. Validarea antreprenoriatului în educația interculturală în Turcia reflectă accentul tot mai mare pus pe promovarea abordărilor inovatoare și creative în materie de educație. Această validare se reflectă în includerea cursurilor de antreprenoriat în diverse programe educaționale din universitățile și școlile din Turkiye. În plus, guvernul turc a oferit diverse politici și programe de sprijinire a antreprenorilor în diverse domenii, inclusiv interacțiunile interculturale și interculturale. Validarea și accentul pus pe antreprenoriat în educația interculturală din Turcia sunt esențiale pentru stimularea dezvoltării socioeconomice și promovarea schimburilor culturale. Inițiative precum promovarea colaborării, inovării și schimburilor culturale au reprezentat un accent semnificativ în cadrul programelor antreprenoriale în educația interculturală din Turkiye. În concluzie, este evident că Turcia a făcut progrese semnificative în validarea antreprenoriatului în educația interculturală, care este esențială pentru promovarea creșterii economiei și respectarea diversității.

În Turcia, domeniul de aplicare al educației interculturale, al strategiilor de comunicare și colaborare, al rezolvării problemelor inter-culturale se numără printre competențele și caracteristicile de leadership ale secolului XXI. Astfel de cursuri de formare sunt oferite atât prin mijloace fizice, cât și online și sunt deschise participării oricărei persoane interesate să dobândească competențele secolului 21st și caracteristicile de conducere. Formările sunt oferite începând cu webinare/sesiuni online de o zi până la 3-7 cursuri și formări față în față.

Educația financiară nu este inclusă oficial în programele de învățământ pentru adulți. Există unele inițiative care oferă formare în domeniul educației financiare, cum ar fi, de exemplu, Camera de Comerț a inițiat un Program de sprijinire a afacerilor pentru femei (PAEM): un program național pentru promovarea și sprijinirea activității de afaceri a femeilor. Camera de Comerț are sprijinul financiar al Fondului Social European, al Institutului pentru Femei și Egalitate de Șanse al Ministerului Sănătății, Serviciilor Sociale și Egalității și al Camerelor de Comerț. Există materiale pentru formatori, dar acestea nu sunt unificate. Fiecare comunitate autonomă, municipalitate, ONG, asociație de afaceri etc. oferă acest tip de formare pentru imigranți cu propriul material didactic.

Validare și acreditare

Nu există programe cu un certificat oficial special conceput pentru imigranți sau femei migrante. Atunci când persoanele participă la unul dintre aceste cursuri, entitatea poate oferi o diplomă, dar aceasta nu are valabilitate oficială. Pe de altă parte, există formare certificată în antreprenoriat, managementul afacerilor, managementul financiar și altele similare, dar nu este specifică pentru imigranți.

În cadrul cursurilor de formare antreprenorială ale ISMEK, care acoperă, de asemenea, alfabetizarea financiară pentru migranți în general, se oferă un certificat de absolvire a cursului. Cu toate acestea, acest certificat nu are o valabilitate oficială pentru recunoașterea rezultatelor învățării dobândite în cadrul acestor programe de formare.

3.3. România

Bune practici naționale

O serie de bune practici au fost implementate pentru a promova predarea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase. Una dintre acestea este Programul RO-Cultura: Cerere de proiecte pentru consolidarea antreprenoriatului cultural și dezvoltarea audienței și a publicului (sesiunea 2). Acesta și-a propus să promoveze cultura și valorile sale pentru a contribui la inovarea socială prin educația adulților.

Planul de învățământ al disciplinei Religie este elaborat în conformitate cu modelul de proiectare curriculară centrat pe competențe. O altă inițiativă de bună practică este legată de introducerea religiei în planurile de învățământ. Structura programului de Religie include următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Cuprins;
- Sugestii metodologice.

Future PLUS - antreprenori pentru dezvoltare! a fost, de asemenea, planificat și structurat pentru a sprijini inovarea socială și cultura antreprenoriatului să fie mai bine integrate în valorile interculturale. În România, bunele practici dedicate inovării sociale și sectorului religios promovează principalele elemente ale unui posibil model comun. Acestea sunt: garantarea libertății de conștiință și a libertății religioase a cetățenilor; respectarea autonomiei cultelor în raport cu statul; nediscriminarea pe criterii religioase; existența unor forme de sprijin direct și/sau indirect al comunităților religioase; o recunoaștere tot mai cuprinzătoare a pluralismului religios și a inovării sociale.

Inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în programele de învățământ pentru adulți și accesul la materialele de curs în țările partenere

Legea educației naționale 1/2011 oferă cadrul general de reglementare și integrare pentru învățarea pe tot parcursul vieții în România. Conform legislației specifice privind formarea profesională a adulților, adulții sunt definiți ca persoane de o vârstă care le permite să se angajeze în relații de muncă și pot participa la programe de formare în condițiile legii. Educația adulților răspunde provocărilor societății actuale în raport cu ritmul schimbărilor sociale, fiind un ideal pentru modernizarea societății.

Prin Planul de acțiune "Antreprenoriat 2020" și Comunicarea "Regândirea educației", Comisia Europeană a subliniat necesitatea integrării învățării antreprenoriale în toate sectoarele educației, inclusiv în învățarea informală. Acest lucru este valabil și pentru România. Adulții sunt facilitatorii învățării și ai răspândirii ideilor. Ei modelează procesele de învățare și îi pot ajuta pe alții să obțină rezultate în domeniul învățării antreprenoriale - cunoștințe, abilități și atitudini concrete.

Aceasta înseamnă că adulții trebuie să beneficieze, de asemenea, de educație socială în domeniul inovării sociale și al antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase. Curricula privind această abordare este încă destul de neclară la nivel național, dar cel mai important lucru este că susține faptul că adulților și în special profesorilor și formatorilor trebuie să li se ofere, la rândul lor, posibilitatea de a dobândi cunoștințele, competențele și atitudinile necesare pentru a oferi o educație antreprenorială și a facilita învățarea antreprenorială.

În România, nu doar proiectele sau activitățile de învățare promovează inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase prin ACE, ci și Constituția României. Constituția interzice limitarea libertății de gândire, opinie, conștiință sau religie, precum și forțarea persoanelor să adopte un crez religios contrar convingerilor lor.

Activitățile de formare și învățare din România încep să arate că societatea este o construcție umană, o inovație. Societățile, sub presiunea nevoilor, inovează continuu, luând în considerare condițiile și oportunitățile. Ele se află într-o continuă stare de schimbare.

Analizând implicarea ACE în diverse contexte românești se poate evidenția faptul că abilitățile de inovare socială și antreprenoriale care pot transforma ideile în acțiuni culturale și religioase includ creativitatea, inovația, asumarea riscului, precum și managementul proiectelor.

În România, inovarea socială în antreprenoriat și în sectorul religios este promovată și susținută prin participarea la conferințe naționale și internaționale, congrese, acțiuni locale, activități de formare dedicate comunității adulte etc.

Astfel, toate aceste proiecte urmate de planuri strategice naționale sau europene propun o investiție complexă, care urmărește reabilitarea, conservarea și restaurarea tuturor acestor valori interculturale și religioase, cu scopul de a le reintroduce în circuitul cultural religios-istoric și în inovarea socială.

Luată din "spectrul de promovare" a inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase prin ACE pot fi văzute diferite activități de învățare și formare, inclusiv proiecte europene și servicii naționale. De exemplu, Centrul Național de Competențe în Inovare Socială este o inițiativă care sprijină antreprenorii sociali români, organizațiile de sprijin, cercetătorii în inovare socială, factorii de decizie și funcționarii publici să colaboreze pentru a implementa cu succes viitoarele proiecte sprijinite prin FSE+ (Fondul Social European Plus) în domeniul inovării sociale.

În ceea ce privește relevanța materialelor și conținuturilor disponibile, conținuturile disponibile arată că educația adulților este formativă, continuă și paralelă cu alte forme de educație. Ea urmărește îmbunătățirea competențelor existente și/sau dobândirea unora noi, precum și asimilarea sistemelor de valori care s-au dovedit a fi eficiente din punct de vedere social și punerea lor în practică. Educația adulților a devenit o forță majoră a dezvoltării sociale și religioase în lumea de astăzi. Educația adulților se constituie ca un sistem de formare alternativ la sistemul de învățământ. Materialele concepute pentru inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase sunt legate de predarea și învățarea la adulți. Materialele sunt disponibile sub formă de articole, studii, prezentări, idei, acțiuni, inițiative etc. Acestea arată că, pentru a acționa într-un spirit antreprenorial, este necesară învățarea activă. Ar trebui aplicate metodele pedagogice actuale (de exemplu, învățarea activă, de exemplu, învățarea bazată pe proiecte sau învățarea independentă).

Principalele obiective ale învățării pe tot parcursul vieții se referă la dezvoltarea completă a unei persoane și la dezvoltarea durabilă a societății. Fiecare personal de formare actual și viitor ar trebui să beneficieze, în cursul carierei, de cel puțin o experiență de formare în domeniul temelor și metodelor esențiale legate de inovarea socială, contextele interreligioase și învățarea antreprenorială.

Pentru monitorizarea evaluării, Evaluarea este un mijloc de măsurare obiectivă a rezultatelor activității de formare, constituind un act integrat al oricărei activități de învățare sau formare, indiferent de domeniu. Instrumentele de evaluare utilizate în România sunt printre cele mai utilizate la nivel european, respectiv chestionare, pre și post evaluare, întrebări deschise și libere, evaluare formală, informală, anonimă, examinare orală, examinare scrisă, observarea sistematică a activității și comportamentului, anchetă, portofoliu etc. În educația adulților, evaluarea pre și post formare este mai importantă decât monitorizarea procesului de învățare. Abordarea evaluării ca proces de monitorizare a echilibrului în educația adulților oferă posibilitatea de a construi un plan de evaluare cuprinzător și obiectiv.

În evaluarea procesului de învățare a adulților, sunt evaluate următoarele:

- calitatea programului de formare (curricula)
- Performanța
- calitatea programului (situația de predare-învățare)

Validare și acreditare

Cadrul legal general pentru organizarea, administrarea și funcționarea învățământului din România este stabilit prin Constituție, Legea Educației Naționale (Legea 1/2011) - lege organică - legi ordinare și ordonanțe ale Guvernului.

Procedurile și reglementările specifice sunt stabilite prin Hotărâri de Guvern și Ordine ale Ministerului Educației Naționale. Articolul 328 reglementează cadrul general și integrator al învățării pe tot parcursul vieții în România.

Prioritatea 4 - Antreprenoriat și inovare și economie socială - Aici găsim acțiunea 4.a.3. - Sprijin acordat sectorului de inovare și economie socială pentru dezvoltarea / inovarea / scalarea / extinderea întreprinderilor sociale și a întreprinderilor de inserție socială. Aceasta este singura care oferă un instrument financiar de tip credit cu o componentă de grant. Această certificare și validare sunt văzute ca o măsură cheie în România în domeniul inovării și antreprenoriatului social.

Noul Program pentru educație și ocuparea forței de muncă (PEO) 2021-2027 - Prioritatea 7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru a asigura echitatea sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic. Includerea și validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv competențe antreprenoriale, competențe interculturale, deschidere religioasă și inovare socială.

3.4. Grecia

Bune practici naționale

Promovarea predării inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în Grecia necesită o abordare multifacțată care să ia în considerare nevoile și provocările specifice ale grupurilor țintă. Iată câteva bune practici care pot fi utilizate pentru a promova predarea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în Grecia:

- Elaborarea de materiale sensibile din punct de vedere cultural: Materialele utilizate în predarea inovării sociale și a antreprenoriatului ar trebui să fie concepute ținând cont de sensibilitatea culturală, luând în considerare nevoile, perspectivele și experiențele unice ale cursanților din diverse medii.
- Încorporarea învățării experiențiale: Abordările de învățare activă și experiențială, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, îi pot ajuta pe cursanți să își dezvolte abilități și cunoștințe practice pe care le pot aplica în situații din lumea reală.
- Oferirea de oportunități de mentorat și de creare de rețele: Conectarea cursanților cu mentori și profesioniști din domeniul lor de interes îi poate ajuta să construiască rețele și să obțină informații valoroase despre provocările și oportunitățile antreprenoriatului.
- Încurajarea învățării colaborative: Oferirea de oportunități pentru cursanți de a lucra în colaborare îi poate ajuta să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de lucru în echipă, precum și să învețe din experiențele și perspectivele diverse ale celorlalți.
- Crearea de parteneriate și colaborări: Construirea de parteneriate cu organizații locale, grupuri comunitare și întreprinderi poate contribui la crearea de oportunități pentru cursanți de a-și aplica competențele și cunoștințele în contexte reale.
- Oferirea de sprijin și resurse: Oferirea accesului cursanților la resurse precum finanțare, formare și servicii de incubare a afacerilor îi poate ajuta să depășească barierele din calea antreprenoriatului și să le promoveze succesul.

În general, promovarea predării inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în Grecia necesită o abordare holistică care să ia în considerare nevoile și perspectivele unice ale cursanților din medii diverse, precum și contextul social și economic mai larg.

Inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în programele de învățământ pentru adulți și accesul la materialele de curs în țările partenere

Promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în Grecia implică o serie de activități de formare, învățare și proiecte. Câteva exemple includ:

- Ateliere și programe de formare: Organizații precum Athens Center for Entrepreneurship and Innovation (ACEin, <https://acein.aueb.gr/>) oferă ateliere și programe de formare privind antreprenoriatul social și inovarea pentru grupuri interculturale și interreligioase. Aceste programe oferă participanților abilitățile și cunoștințele necesare pentru a dezvolta și implementa întreprinderi sociale.
- Programe de incubare și accelerare: Programele de incubare și accelerare, precum Social Impact Award Greece (https://socialimpactaward.net/?redirect_to=https%3A%2F%2Fgreece.socialimpactaward.net%2Fhome-2%2Fnews), oferă sprijin și mentorat persoanelor și echipelor care lucrează la întreprinderi sociale în contexte interculturale și interreligioase. Aceste programe ajută participanții să își dezvolte ideile și să le transforme în întreprinderi durabile.
- Proiecte colaborative: Proiectele de colaborare care reunesc persoane și organizații din medii culturale și religioase diferite pot contribui la promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte

interculturale și interreligioase. De exemplu, ONG-ul Inter Alia (<https://interaliaproject.com/>) a derulat un proiect intitulat "Coaliția interreligioasă a tinerilor pentru justiție socială", care a reunit tineri din diferite medii religioase pentru a lucra pe probleme de justiție socială.

- Hackathons și design sprints: Hackathons și design sprints sunt evenimente care reunesc persoane și echipe pentru a lucra la provocări de inovare socială. Aceste evenimente pot oferi grupurilor interculturale și interreligioase posibilitatea de a colabora și de a dezvolta soluții inovatoare la problemele sociale.

În general, promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în Grecia necesită o serie de activități de formare, învățare și bazate pe proiecte care sprijină colaborarea, creativitatea și inovarea dincolo de granițele culturale și religioase.

Inovația socială și antreprenoriatul sunt competențe importante pentru formatorii de adulți, în special atunci când lucrează în contexte interculturale și interreligioase în care diversitatea și colaborarea sunt esențiale. În Grecia, există mai multe organizații și instituții care oferă formare și resurse pentru a sprijini dezvoltarea acestor competențe. Unele resurse potențiale includ:

- Institutul European pentru Dezvoltare Locală (<https://eurolocaldevelopment.org/>). Această organizație oferă cursuri de formare și ateliere de lucru privind antreprenoriatul social și inovarea, cu un accent deosebit pe sprijinirea grupurilor defavorizate și pe promovarea diversității și incluziunii.

- Impact Hub Athens (<https://athens.impacthub.net/>). Acesta este un spațiu de co-working și inovare care oferă o serie de oportunități de formare și creare de rețele pentru antreprenori și inovatori sociali. De asemenea, găzduiește evenimente și ateliere pe teme legate de comunicarea interculturală și interreligioasă.

- Centrul pentru antreprenoriat și inovare din Atena (<https://acein.aueb.gr/en/>). Acest centru oferă formare și sprijin antreprenorilor și întreprinderilor nou înființate, cu accent pe dezvoltarea de modele de afaceri inovatoare și durabile. De asemenea, oferă cursuri și ateliere privind antreprenoriatul social și investițiile de impact.

- Atena Startup Weekend: Acesta este un eveniment de un weekend care reunește antreprenori, designeri și dezvoltatori pentru a colabora la noi idei de afaceri. Evenimentul este deschis participanților din medii diverse și încurajează comunicarea și colaborarea interculturală.

- Hellenic American Union (<https://www.hau.gr/>): Această organizație oferă o serie de cursuri de limbi străine și programe de schimb cultural care promovează înțelegerea și comunicarea interculturală. De asemenea, organizează evenimente și ateliere pe teme legate de antreprenoriat și inovare.

În Grecia, educația adulților este oferită prin diverse programe și instituții formale și non-formale, cum ar fi centrele de formare profesională, centrele de educație a adulților și universitățile. Prin urmare, este posibil ca instituțiile individuale de educație a adulților să ofere cursuri sau ateliere pe aceste teme ca parte a curriculumului lor mai larg.

Ministerul grec al Educației, Cercetării și Cultelor este responsabil pentru stabilirea politicilor și liniilor directe pentru programele de educație a adulților din țară. Guvernul elen a recunoscut importanța promovării inovării sociale și a antreprenoriatului și a luat măsuri pentru a sprijini dezvoltarea acestor competențe în rândul adulților. Cu toate acestea, nu este clar dacă inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase sunt incluse în mod specific în curricula programelor de educație a adulților din Grecia.

Pentru conținuturile relevante, în conformitate cu programele de studii pentru inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase, pot varia în funcție de țara și instituția de învățământ în cauză.

De exemplu, multe universități și instituții de învățământ oferă cursuri și programe axate pe inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase, iar aceste cursuri pot include conținut relevant, cum ar fi studii de caz, bune practici și instrumente și resurse practice. În plus, există o serie de platforme și resurse online care oferă acces la materiale și resurse educaționale legate de inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase, inclusiv cursuri online deschise masive (MOOC), biblioteci online și rețele de partajare a cunoștințelor.

Cu toate acestea, merită remarcat faptul că măsura în care profesorii/formatorii de educație a adulților din Grecia utilizează aceste materiale poate varia în funcție de factori precum propria lor expertiză, obiectivele de predare și nevoile și interesele elevilor lor. Monitorizarea și evaluarea programelor de educație a adulților din Grecia implică de obicei o combinație de metode cantitative și calitative pentru a evalua atât impactul pe termen scurt, cât și pe termen lung al programului asupra participanților și a comunității în general.

Validare și acreditare

Există mai multe programe de certificare și validare implementate în Grecia pentru a sprijini transparența și vizibilitatea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în educația adulților. Iată câteva exemple:

- Competiția europeană pentru inovare socială (https://eic.ec.europa.eu/eic-prizes/european-social-innovation-competition_en). Acest concurs anual, finanțat de Comisia Europeană, are ca scop identificarea și sprijinirea soluțiilor inovatoare la provocările sociale din întreaga Europă. Proiectele câștigătoare primesc un premiu financiar și sprijin pentru a-și extinde inițiativele.
- Programul Erasmus+: Acesta oferă finanțare pentru proiecte de educație a adulților care se concentrează pe inovare socială, antreprenorat și dialog intercultural. Programul oferă diferite tipuri de sprijin, inclusiv granturi de mobilitate, parteneriate și activități de consolidare a capacităților.
- Schema de certificare a economiei sociale și a antreprenoriatului social: Acest program de certificare, dezvoltat de Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale din Grecia, are drept scop recunoașterea și validarea competențelor și cunoștințelor persoanelor care lucrează în sectoarele economiei sociale și antreprenoriatului social. Programul oferă certificare în diverse domenii, inclusiv antreprenorat social, inovare socială și comunicare interculturală.
- Insigne deschise: Permite cursanților să câștige și să afișeze insigne pentru competențele și cunoștințele pe care le dobândesc prin programe de educație pentru adulți. Insignele pot fi emise de instituții de învățământ, organizații non-profit și angajatori și pot fi partajate cu ușurință pe rețelele sociale și profesionale.

Punctele forte ale acestor programe de certificare și validare includ capacitatea lor de a oferi recunoaștere și vizibilitate persoanelor și organizațiilor care lucrează în sectoarele inovării sociale și antreprenoriatului, precum și potențialul lor de a încuraja colaborarea și crearea de rețele între părțile interesate. Cu toate acestea, unele puncte slabe potențiale pot include accesul limitat la finanțare și resurse și provocări în asigurarea calității și relevanței programelor.

În ceea ce privește relevanța pentru acest proiect, aceste programe de certificare și validare pot oferi oportunități valoroase pentru promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în educația adulților din Grecia. De exemplu, programul Erasmus+ ar putea

oferi finanțare și sprijin pentru activitățile proiectului, în timp ce Schema de certificare a economiei sociale și a antreprenoriatului social ar putea oferi o acreditare recunoscută pentru cursanți.

3.5. Spania

Bune practici naționale

Laboratorul de inovare socială (LABINNOVA): Această inițiativă este o colaborare între orașul Madrid și Madrid Emprnde, care este o agenție de dezvoltare a afacerilor. Acesta oferă programe de formare și ateliere de lucru privind inovarea socială și antreprenoriatul pentru persoane din medii diverse, inclusiv cele din comunitățile de imigranți și refugiați. Inițiativa se concentrează pe dialogul intercultural și promovează inovarea socială și antreprenoriatul ca instrumente de promovare a incluziunii sociale.

Bridge for Billions: Acesta este un start-up cu sediul la Madrid care oferă o platformă online pentru antreprenorii sociali pentru a-și dezvolta ideile de afaceri. Platforma oferă mentorat, resurse și sprijin antreprenorilor din medii diverse, inclusiv celor din comunitățile de imigranți și refugiați. Programul este conceput pentru a încuraja dialogul intercultural și pentru a promova inovarea socială și antreprenoriatul ca mijloace de promovare a schimbării sociale.

CaixaImpulse: Aceasta este o inițiativă de inovare socială gestionată de Fundația "la Caixa" în colaborare cu Parcul științific din Barcelona. Aceasta oferă finanțare și sprijin antreprenorilor sociali din medii diverse, inclusiv celor care lucrează în contexte interculturale și interreligioase. Inițiativa oferă, de asemenea, programe de formare și ateliere privind inovarea socială și antreprenoriatul, cu accent pe dialogul intercultural și incluziunea socială.

ActúaUPM: Această inițiativă este condusă de Universitatea Tehnică din Madrid și oferă programe de formare și sprijin antreprenorilor sociali din medii diverse, inclusiv celor care lucrează în contexte interculturale și interreligioase. Inițiativa se concentrează pe promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului ca instrumente de promovare a schimbării sociale și de încurajare a dialogului intercultural.

Aula Emprnde: Acesta este un program gestionat de guvernul regional andaluz care oferă programe de formare și ateliere de lucru privind antreprenoriatul persoanelor din medii diverse, inclusiv celor din comunitățile de imigranți și refugiați. Programul se concentrează pe încurajarea dialogului intercultural și pe promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului ca instrumente de promovare a incluziunii sociale.

Inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în programele de învățământ pentru adulți și accesul la materialele de curs în țările partenere

În Spania, inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase nu acoperă o ramură, însă există un interes tot mai mare pentru îmbunătățirea și includerea acestor aspecte în educație. Există cursuri de formare care promovează inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase prin intermediul educației comunitare pentru adulți (ACE). Aceste cursuri sunt concepute pentru a oferi persoanelor și comunităților competențele și cunoștințele necesare pentru a crea schimbări sociale pozitive într-un mediu divers și multicultural.

Cursurile oferite prin ACE în Spania acoperă o gamă largă de subiecte legate de inovarea socială și antreprenoriat, inclusiv gândirea de design, gestionarea proiectelor, marketing și finanțe. Acestea sunt concepute pentru a fi practice și practice, oferind persoanelor instrumentele și resursele necesare pentru a-și dezvolta și implementa propriile proiecte de inovare socială.

În plus față de cursuri, ACE din Spania oferă, de asemenea, sprijin de mentorat și coaching persoanelor și grupurilor care lucrează la proiecte de inovare socială și antreprenoriat. Acest sprijin îi ajută să își dezvolte ideile, să identifice resursele și să depășească provocările.

Câteva exemple de cursuri și inițiative care au fost promovate în Spania pentru a sprijini inovarea socială și antreprenoriatul în aceste contexte.

EmprendeDiversidad: Aceasta este o inițiativă a guvernului spaniol care promovează antreprenoriatul în rândul comunităților de imigranți. Programul include cursuri de formare în domeniul antreprenoriatului, al gestionării afacerilor și al alfabetizării financiare, precum și sprijin de mentorat și coaching pentru participanți.

ACE Europa: Aceasta este o inițiativă europeană care își propune să promoveze dialogul intercultural și inovarea socială prin intermediul ACE. Programul include cursuri de formare privind antreprenoriatul social, gestionarea proiectelor și comunicarea interculturală, precum și vizite de studiu și oportunități de creare de rețele.

Programa Integra: Acesta este un program de inovare socială pentru femeile imigrante și refugiate, care include cursuri de formare privind antreprenoriatul, competențele digitale și educația financiară, precum și mentorat și sprijin de coaching pentru participante.

Programa Integra: Acesta este un program de inovare socială pentru femeile imigrante și refugiate, care include cursuri de formare privind antreprenoriatul, competențele digitale și educația financiară, precum și mentorat și sprijin de coaching pentru participante.

În Spania, există diverse activități și medii de învățare oferite formatorilor adulți pentru a dobândi și aplica inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase prin intermediul educației comunitare pentru adulți (ACE). Câteva exemple ale acestor activități și medii de învățare sunt:

Programe de dezvoltare profesională: Există mai multe programe de dezvoltare profesională în Spania care oferă cursuri și ateliere de formare pentru formatorii de adulți cu privire la inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase. Aceste programe urmăresc să îmbunătățească cunoștințele, competențele și atitudinile formatorilor legate de aceste subiecte și să îi ajute să le integreze în practicile lor didactice.

Rețele și colaborări: Formatorii de adulți din Spania pot participa la diverse oportunități de colaborare și creare de rețele cu alți formatori și organizații care lucrează în domeniul inovării sociale și al antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase. Aceste oportunități includ conferințe, seminarii și ateliere, unde formatorii pot face schimb de idei, experiențe și bune practici.

Mentorat și coaching: formatorii adulți din Spania pot beneficia, de asemenea, de programe de mentorat și coaching, în cadrul cărora formatorii sau antreprenorii cu experiență oferă îndrumare și sprijin formatorilor cu mai puțină experiență în dezvoltarea competențelor lor și aplicarea acestora în domeniul inovării sociale și al antreprenoriatului.

Platforme online: În Spania există mai multe platforme online care oferă formatorilor adulți acces la resurse de formare, precum materiale de formare, studii de caz și tutoriale video privind inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase. Aceste platforme permit formatorilor să învețe în propriul ritm și oferă flexibilitate în ceea ce privește timpul și locul.

Vizite de studiu: Formatorii adulți din Spania pot participa, de asemenea, la vizite de studiu în alte țări sau regiuni în care inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase sunt bine dezvoltate. Aceste vizite oferă formatorilor posibilitatea de a învăța din diferite abordări și practici și de a le aplica în propria activitate.

Pentru materiale, există cărți cuprinzătoare la dispoziția oricărei persoane interesate să urmeze și să ofere formare în domeniul inovării sociale și antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase. Dezvoltarea, implementarea și evaluarea (monitorizarea) ar putea fi concepute și aplicate în conformitate cu instrucțiunile furnizate.

Validare și acreditare

Există un sistem internațional de acreditare care recunoaște întreprinderile sociale care au un impact pozitiv asupra societății și mediului. În Spania, marca întreprinderii sociale este oferită de Social Enterprise Europe și oferă întreprinderilor sociale o modalitate de a-și demonstra angajamentul față de inovarea socială și antreprenoriat.

Puncte forte: marca întreprinderilor sociale oferă întreprinderilor sociale o modalitate clară și ușor de recunoscut de a-și demonstra angajamentul față de inovarea socială și antreprenoriat. Aceasta poate contribui la consolidarea încrederii și credibilității în rândul părților interesate, inclusiv al clienților, finanțatorilor și partenerilor.

Puncte slabe: Marca întreprinderilor sociale este un sistem de acreditare voluntară, astfel încât nu toate întreprinderile sociale pot alege să participe. De asemenea, pot exista preocupări cu privire la costurile și sarcinile administrative legate de obținerea și menținerea acreditării.

Relevanță viitoare/contribuție la proiect: Marca întreprinderii sociale ar putea fi relevantă pentru proiect ca modalitate de recunoaștere și promovare a inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interconfesionale. Cu toate acestea, este important să se ia în considerare potențialele provocări și limitări ale sistemului de acreditare.

Certificat în antreprenoriat social: Acesta este un program de certificare oferit de IE Business School din Madrid. Programul oferă formare în domeniul antreprenoriatului social, incluzând subiecte precum inovarea socială, măsurarea impactului și modele de afaceri pentru întreprinderile sociale.

- Puncte forte: Certificatul în antreprenoriat social oferă persoanelor o modalitate recunoscută și riguroasă de a-și dezvolta competențele și cunoștințele în domeniul antreprenoriatului social. Acesta poate contribui la construirea credibilității și recunoașterii în domeniu și poate fi un avantaj valoros pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru antreprenori.
- Puncte slabe: Certificatul în antreprenoriat social este un program cu taxă, ceea ce poate limita accesul anumitor persoane. De asemenea, pot exista preocupări cu privire la calitatea și relevanța programului, în funcție de curriculum și de instructori.
- Relevanță viitoare/contribuție la proiect: Certificatul în antreprenoriat social ar putea fi relevant pentru proiect pentru a sprijini cursanții adulți în dezvoltarea competențelor și cunoștințelor lor

în domeniul inovării sociale și al antreprenoriatului. Cu toate acestea, este important să se ia în considerare potențialele limitări și accesibilitatea programului.

Sistema Nacional de Acreditación de la Formación Continua: Acesta este un sistem național de acreditare pentru formarea continuă în Spania. Sistemul oferă organizațiilor o modalitate de a-și valida programele de formare și de a demonstra calitatea și relevanța ofertelor lor.

- Puncte forte: Sistema Nacional de Acreditación de la Formación Continua oferă organizațiilor o modalitate recunoscută și standardizată de a-și valida programele de formare. Acesta poate contribui la construirea credibilității și încrederii în rândul părților interesate, inclusiv al cursanților, angajatorilor și finanțatorilor.
- Puncte slabe: Procesul de acreditare poate lua mult timp și poate fi costisitor, iar potențialul de birocrație și birocrație poate genera îngrijorări. De asemenea, pot exista provocări în ceea ce privește asigurarea faptului că sistemul de acreditare este flexibil și receptiv la nevoile în schimbare ale cursanților și ale pieței muncii.
- Relevanță viitoare/contribuție la proiect: Sistema Nacional de Acreditación de la Formación Continua ar putea fi relevant pentru proiect ca modalitate de validare și recunoaștere a calității și relevanței programelor de formare în inovare socială și antreprenoriat. Cu toate acestea, este important să se ia în considerare potențialele provocări și limitări ale sistemului de acreditare și să se asigure că acesta este flexibil și receptiv la nevoile diversilor cursanți și contexte

3.6. Irlanda

Bune practici naționale

Există mai multe bune practici care pot fi evidențiate și care sprijină creșterea competențelor în materie de inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase. Iată câteva exemple enumerate și sortate pe diferite tipuri:

- Ateliere și cursuri de formare
  - [Conducerea dincolo de frontiere și culturi](#)
  - [Formare interculturală și antirasism](#)
  - [Învățarea interculturală \(UCD\)](#)
- Organizații
  - Fondul pentru inovare socială din Irlanda - <https://rethinkireland.ie/>
  - Consiliul imigranților din Irlanda - <https://www.immigrantcouncil.ie>
  - Organizația națională irlandeză a profesorilor - <https://www.into.ie/help-advice/social-inclusion/>
- Platforme și rețele
  - Centre de inovare socială - <https://www.innovatecommunities.ie>
  - Antreprenoriat social Irlanda - <https://www.socialentrepreneurs.ie>

- [Educație interculturală](#)
- Dialogul intercultural și interreligios
  - [Centrul pentru Dialog Interreligios \(Dublin City University\)](#)
- Diversitate, egalitate, incluziune:
  - [Consiliul Național al Tineretului din Irlanda: Egalitate, incluziune și resurse interculturale](#)
  - [Traininguri de afaceri pentru diversitate, egalitate și incluziune](#)
  - [Centrul irlandez pentru diversitate](#)
- Proiecte
  - Inovare socială culturală în Europa - <https://www.csi-project.eu/about/>
  - [Îmbrățișarea diversității culturale în clasă](#)

Inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în programele de învățământ pentru adulți și accesul la materialele de curs în țările partenere

În contextul irlandez, activitățile de cercetare au condus la concluzia că nu există activități de formare care să combine în mod specific inovarea socială și antreprenoriatul în context intercultural și interreligios. Cu toate acestea, există activități educaționale care abordează anumite elemente ale acestora.

În ceea ce privește primul subiect, organizația care trebuie subliniată este Social Innovation Fund Ireland (SIFI), care oferă formare și sprijin pentru inovatorii și antreprenorii sociali. Aceștia sprijină atât persoanele fizice, cât și organizațiile.

În plus, "Competiția europeană pentru inovare socială" ar putea fi, prin urmare, evidențiată. Acest concurs anual vizează promovarea inovării sociale în Europa și sprijină persoanele și entitățile care lucrează la provocările sociale. Acesta este sprijinit în special de SIFI și de Irish Development Network (ILDN).

Tema dialogului intercultural și interreligios este relativ prezentă în Irlanda. Un motiv pentru aceasta poate fi conflictul religios istoric din țară între catolici și protestanți.

Există o ofertă semnificativă de activități de formare care au scopul de a promova dialogul intercultural și interreligios, incluziunea și egalitatea. Acestea doresc să sensibilizeze persoanele și organizațiile și să promoveze o colaborare pașnică și productivă. Persoanele vizate includ foarte bine educatorii adulți și comunitari, dar oferta acoperă o gamă largă, de la cursuri de formare pentru copii și tineri până la manageri și contextul general al afacerilor.

Există mai multe activități de formare și medii de învățare pentru cursanții adulți pentru a dobândi și aplica inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase. Acestea pot include:

1. **Ateliere și programe de formare:** După cum s-a menționat anterior, există un număr bun de activități care abordează subiecte conexe, cum ar fi dialogul intercultural, leadershipul incluziv sau sensibilitatea culturală.
2. **Comunități de practică:** Acestea sunt grupuri de persoane care au un domeniu de interes comun. Acestea se reunesc și își împărtășesc experiențele pentru a învăța unele de la altele și pentru a se sprijini reciproc. Platforma pentru dialog intercultural face acest lucru în domeniul dialogului intercultural sau Rețeaua întreprinderilor sociale în domeniul antreprenoriatului.
3. **Mentorat și coaching:** există mai multe programe de mentorat care urmăresc să sprijine persoanele în contextul dat. Aceste organizații le oferă de exemplu: SIFI, Mentorship Ireland, Irish Social Enterprise Network, Social Entrepreneurs Ireland, Enterprise Ireland etc.

4. **Învățarea experiențială:** există activități în vigoare, cum ar fi Bootcamps de inovare socială, laboratoare de inovare socială, vizite de studiu sau proiecte colaborative.

Cercetarea națională arată că subiectul inovării sociale și al antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase nu este inclus oficial ca atare într-un program de formare pentru educația adulților. Cu toate acestea, este clar recunoscut faptul că guvernul irlandez a înțeles importanța sa. Există mai multe programe și inițiative în vigoare.

Prin urmare, un exemplu remarcabil este "National Social Enterprise Policy for Ireland". Această politică pune accentul pe încurajarea inovării sociale și a antreprenoriatului în comunitățile dezavantajate și marginalizate, în special în grupurile interculturale și interreligioase.

În ceea ce privește conținuturile relevante disponibile, deoarece nu a fost posibil să se identifice un curriculum oficial care să includă subiectele date, nu există conținuturi care să poată fi evidențiate. Cu toate acestea, există multe programe de formare care abordează părți ale subiectului, așa cum s-a arătat mai sus. Secțiunea privind bunele practici va include câteva exemple suplimentare.

În ceea ce privește materialele, nu există materiale disponibile pentru educatorii de adulți care să abordeze în mod specific combinația dată de subiecte. De asemenea, există puține resurse care provin exclusiv din contextul irlandez.

Cu toate acestea, există mai multe materiale la nivel național și european care pot fi evidențiate și care abordează părți specifice:

- Set de instrumente pentru dezvoltarea întreprinderilor sociale - <https://socialenterprisetoolkit.ie/>
- Formare în domeniul competenței interculturale - https://ec.europa.eu/migrant-integration/integration-practice/icp-intercultural-competence-programme-adapting-knowledge-skills-and-attitudes_en
- Rapoarte de cercetare privind inovarea socială (Irlanda) - <https://rethinkireland.ie/reports/>
- Orientări privind educația globală - <https://www.developmenteducation.ie/media/documents/GEguidelines-web.pdf>
- Profilul mentalității antreprenoriale - <https://www.emindsetprofile.com/>
- Ghidul "Inovăm împreună" (ONU) - https://unsdg.un.org/sites/default/files/UNDG_InnovationReport_web_final.pdf
- ChangeX - <https://www.changex.de>
- Set de instrumente pentru educație interculturală - <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/t-kit-4-intercultural-learning>
- Ghiduri privind inovarea socială și antreprenoriatul elaborate de Academia Europeană pentru Inovare Socială - <https://www.socialinnovationacademy.eu/social-innovation-guidebooks/>
- Resurse de la Social Innovation Bootcamps

În plus, există mai multe activități de formare pentru diversitate, echitate și incluziune în Irlanda, care oferă materiale de formare pentru educatorii adulți.

Monitorizare

În educația adulților, instrumentele care sunt utilizate în general pot fi, de asemenea, adaptate pentru evaluarea acestui subiect. Instrumentele utilizate cuprind:

- Sondaje pre și post formare
- Focus grupuri
- Studii de caz

- Evaluări inter pares
- Feedback-ul participanților

Validare și acreditare

Nu există programe de formare care să abordeze nișa inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în educația adulților. Din acest motiv, nu există certificări sau procese de validare menționate ca exemple.

Cursurile de formare existente în domeniile inovării sociale și antreprenoriatului, ca parte a programelor de formare sau ca cursuri de sine stătătoare, sunt oferite la tot felul de niveluri de calificare.

Subiectele interculturale și interreligioase fac parte, în cea mai mare parte, din cursurile de formare în domeniul diversității, egalității și incluziunii sau, ca atare, din programe de studii mai ample.

Procesele de validare corespund nivelului și tipului activității de formare respective.

Există mai multe organisme care pot fi relevante sau utile pentru stabilirea unor astfel de procese sau pentru definirea criteriilor:

- [Calitatea și calificările din Irlanda \(QQI\)](#)
- [Antreprenori sociali Irlanda](#)
- [Servicii de educație inter-culturală](#)
- [Fondul de inovare socială din Irlanda \(SIFI\)](#)

3.7. Austria

Bune practici naționale

În contextul austriac, educația și formarea adulților reprezintă cel mai mare și mai diferențiat sector educațional. În plus, este o formă de acțiune care include predarea, formarea, însoțirea și conducerea grupurilor, activități pedagogice și de consiliere profesională, precum și activități de management educațional sau de biblioteconomie. Alături de această practică, educația adulților denumește și o teorie și o disciplină academică: predarea și învățarea de către și cu adulți. Iată câteva bune practici austriece pentru promovarea predării inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în educația și formarea adulților:

Inițiative:

- Social City Viena [în Social City Viena!](#)
- Grupul operativ "Dialogul culturilor" [BMEIA](#)

Mentorat și coaching:

- [Femei cu afaceri sociale](#)

Rețele și colaborare:

- [Impact Hub Viena](#)
- Ashoka [Home](#) | [Ashoka](#) | [Everyone a Changemaker](#) (furnizați certificate)
- Rețeaua Europeană a Migranților [Rețeaua Națională](#) Austria - [EMN.at](#)
- [Rețeaua antreprenoriatului social Austria](#)
- Casa antreprenoriatului austriac: (Rețeaua) [AustrianStartups](#)
- [Edu-Hub Viena - Young Enterprises Media](#)
- [Social Business Hub Styria \(EN\)](#)
- [sic - centrul de inovare al studenților](#)

Proiecte și concursuri:

- [Proiectul INTRINSIC](#) (Erasmus+) Educație antreprenorială durabilă
Social Impact Award [Social Impact Award Österreich](#)

Inovare socială și antreprenoriat în contexte interculturale și interreligioase în programele de învățământ pentru adulți și accesul la materialele de curs în țările partenere

În Austria, educația adulților este o parte a procesului european de învățare pe tot parcursul vieții (Elke Gruber, 2013). Educația adulților este caracterizată de o varietate de organizații educaționale cu obiective și oferte educaționale diferite. Spectrul educațional variază de la ofertele de educație generală, cum ar fi educația de bază și recuperarea calificărilor educaționale în a doua cale educațională, ofertele de educație profesională până la cursurile de învățământ superior și învățământul universitar. Dezvoltarea și punerea în aplicare a unei oferte orientate către adulți și adecvate grupului țintă, precum și consilierea educațională și orientarea profesională de înaltă calitate sunt esențiale pentru participarea și succesul în educația adulților (Ministerul Federal Austriac al Educației, Științei și Cercetării - BMBWF, 2023). Având în vedere că educația și formarea adulților în Austria reprezintă un domeniu larg, cu diverse tipuri de activități educaționale menite să încurajeze inovarea socială și antreprenoriatul în context intercultural și interreligios, aici sunt prezentate principalele activități. În secțiunea următoare, sunt menționate cele mai bune practici din Austria.

- Ateliere și seminarii privind comunicarea interculturală
- Formări privind inovarea socială și antreprenoriatul, cu accent pe înțelegerea interculturală și interreligioasă
- Formare antreprenorială: dotarea cu competențele și cunoștințele necesare pentru inițierea și gestionarea unei afaceri de succes
- Unii furnizori de educație pentru adulți oferă activități de învățare bazate pe proiecte: se abordează rezolvarea problemelor reale din comunitățile lor
- Networking și colaborare: schimb de idei și experiențe; evenimente/colaborare pentru antreprenori din medii diferite
- Serviciul de coaching și mentorat: pentru a sprijini participanții antreprenoriali cu îndrumare, consiliere și feedback
- Incubator, Accelerator Programe și spații de colaborare: pentru antreprenori resurse, sprijin, posibilitatea de a se conecta, colabora
- Unii furnizori de educație pentru adulți oferă Dialog intercultural și interconfesional
- Hackathons și concursuri: promovarea înțelegerii interculturale și interreligioase
- Excursii, vizite la fața locului și stagii și oportunități de voluntariat

- Învățarea online și învățarea reciprocă

În Austria sunt utilizate diferite strategii de învățare în educația adulților: învățarea informală, învățarea orientată spre competențe și rezultate, autoînvățarea, eLearning, altele; învățarea deschisă, învățarea experiențială, învățarea orientată spre probleme și bazată pe probleme, învățarea prin explorare și descoperire, învățarea situată, învățarea prin cooperare și colaborare, învățarea interculturală etc. (Erwachsenenbildung.at)

Nu este clar dacă inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase sunt incluse oficial în programele de învățământ pentru adulți din Austria. Cu toate acestea, există indicii că acestea devin din ce în ce mai mult o prioritate în politica și practica educației adulților. "Strategia pentru educația adulților în Austria 2021-2024" a BMBWF solicită "o educație a adulților incluzivă, sensibilă la diversitate" și subliniază importanța înțelegerii interculturale și interreligioase în educația adulților. În concluzie, includerea în planurile de învățământ depinde de programele, cursurile și materialele individuale ale instituțiilor și organizațiilor. După cum s-a menționat deja, conținuturile specifice pentru educația adulților pot diferi în funcție de institut, formare, curs, program etc. Exemple de conținut:

- Înțelegerea inovării sociale și a antreprenoriatului
- Dezvoltarea inovării sociale și a competențelor antreprenoriale
- Identificarea și analizarea provocărilor sociale
- Considerații juridice și etice
- Studii de caz și exemple

Pentru materiale, nu există o resursă specifică dedicată inovării sociale și antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase; cu toate acestea, furnizorii de educație pentru adulți au la dispoziție o varietate de opțiuni pentru a-și sprijini și îmbogăți lecțiile și pentru a ghida adulții prin comunicare și învățare interculturală, diversitate și incluziune:

- Manualul "Competența interculturală în sala de clasă" (BMBWF)
- Materiale "Diversitate și incluziune în educația adulților" (VÖWB)
- "Comunicarea interculturală în educația adulților" (OEIB)
- Materiale "Învățarea interculturală în educația adulților": (OEIB)
- Materiale "Dialog interconfesional în educația adulților" (OEIB)
- Setul de instrumente "Diversitate și antreprenoriat"
- Ghidul "ODD în educația adulților"
- Programul de formare "Învățare antreprenorială pentru profesori"

Baza de cunoștințe Adult Education Austria Bifodok -: Căutare de publicații privind proiecte interculturale și interreligioase.

Pentru monitorizare se utilizează sondaje, interviuri, studii de caz, focus grupuri, instrumente de autoevaluare, evaluări ale impactului social, observații, revizuirii, instrumente online etc.

Validare și acreditare

Pe de o parte, există studii universitare axate pe acest subiect sau strâns legate de acesta, astfel încât există o validare în conformitate cu sistemul ECTS. Deoarece toate studiile următoare nu sunt cursuri de pedagogie, partea pedagogică a educației adulților nu a putut fi acoperită în cadrul acestei educații, de ex.

- Master în inovare socială (120 ECTS) [Inovare socială | Masterul dumneavoastră la FH Salzburg](#)
- Licență (180 ECTS) și master (120 ECTS) intitulat "Antropologie culturală și socială" și master (120 ECTS) "CREOLE: Diferențe culturale și procese transnaționale" [u:find - Studienprogrammleitung 24 - Kultur- und Sozialanthropologie](#)
- Program de masterat (120 ECTS) "în educația diversității în școli și societate [Master Diversitätspädagogik in Schule und Gesellschaft - Studieren an der Universität Klagenfurt](#)
- Programul de master (60 ECTS) "Managementul inovării sociale" [Wirtschaftsuniversität Wien: Soziale Innovation managen: neuer Professional Master](#)
- "Extension Course Transdisciplinary Peace Studies" Diplomă de licență necesară (32 ECTS). [Erweiterungsstudium Transdisziplinäre Friedensstudien - Universität Klagenfurt](#)
- Prelegere la Universitatea de Resurse Naturale și Științele Vieții [LVA "Antreprenariat durabil": Zentrum für Globalen Wandel & Nachhaltigkeit::BOKU](#)

Pe de altă parte, nu există nicio certificare sau acreditare specifică dedicată exclusiv inovării sociale și antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase în educația adulților din Austria. Depinde de instituțiile și de formatorii de adulți înșiși dacă au abordat această problemă.

Cu toate acestea, există diverse certificări și acreditări care sunt relevante pentru acest domeniu și care pot sprijini transparența și vizibilitatea inovării sociale și a educației antreprenoriale.

Unele cursuri și formări suplimentare au fost deja menționate în secțiunea privind cele mai bune practici, iar unele dintre acestea pot fi finalizate cu un certificat.

- Cadrul de calitate [Ö-CERT](#) pentru educația adulților în Austria
- ISO 29990 și 21001 pentru organizațiile educaționale
- NQF Level IV [Qualifikationsregister](#) NQF - calificările pot fi comparate la opt niveluri
- "Educator certificat pentru adulți" - NQF Level V [Qualifikationsprofil](#)
- Specialist intercultural și formator în comunicare - ISO 17024 [Interkulturelle Fach- & KommunikationstrainerIn - ISO 17024](#)

4. Revizuirea sesiunii de pilotare INTREP

4.1. Context și proceduri

Proiectul INTREP a desfășurat activități pilot în mai multe țări partenere, inclusiv Austria, Belgia, Grecia, România, Spania și Turcia. Faza de pilotare din fiecare țară a oferit informații valoroase cu privire la utilitatea, exhaustivitatea și eficiența campusului de e-learning și a aplicației web de instruire INTREP.

Metodologia de aplicare a proiectului pilot INTREP

Proiectul INTREP își propune să promoveze inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase prin intermediul campusului său inovator de e-learning (PR3) și al aplicației web de instruire (PR4). Pentru a realiza acest lucru, proiectul utilizează o metodologie bine structurată de aplicare pilot cu etape clare care asigură testarea cuprinzătoare, colectarea feedback-ului și perfecționarea modulelor de formare, sporind astfel impactul proiectului. Prin implicarea formatorilor și a cursanților din medii diverse, sistemul de feedback pe două niveluri captează o gamă largă de informații, asigurându-se că materialele sunt robuste, incluzive și adaptabile la diverse contexte. Procesul iterativ de colectare și analiză a feedback-ului îmbunătățește continuu materialele de formare. Aplicarea în lumea reală de către participanți asigură utilitatea practică, iar documentația structurată facilitează diseminarea eficientă a celor mai bune practici. Această abordare flexibilă permite fiecărei țări partenere să adapteze faza pilot la contextul său specific, asigurând relevanța și eficacitatea.

Explicarea mai detaliată a **etapelor** implementării pilotului:

Etapa 1: Selectarea participanților, definirea formatului pilot și pilotarea inițială

Selectarea participanților: Toți partenerii au fost însărcinați să selecteze cinci formatori, profesori sau educatori comunitari adulți. Acest proces de selecție este esențial deoarece asigură implicarea în faza de pilotare a persoanelor cu experiență și expertiză relevante. Experiențele diverse ale acestor participanți îmbogățesc feedback-ul și ajută la identificarea îmbunătățirilor potențiale din perspective multiple.

Definirea formatului pilot: Fiecare partener a definit formatul pilot adaptat la contextul său specific. Această etapă permite personalizarea pilotului pentru a răspunde nevoilor și condițiilor locale, asigurând flexibilitatea și adaptabilitatea metodologiei.

Desfășurarea fazei pilot: În timpul pilotării inițiale, fiecare partener s-a asigurat că fiecare dintre cele cinci module a fost pilotat prin distribuirea acestora participanților selectați. Această abordare cuprinzătoare garantează testarea tuturor aspectelor modulelor de formare. Apoi, participanții și-au conceput propriile lecții sau cursuri utilizând E-Learning Campus și Instructional Web App și le-au aplicat cu cursanții lor (cinci cursanți per formator). Această fază este esențială, deoarece permite formatorilor să experimenteze platformele în mod direct, oferind perspective practice și generând feedback din lumea reală.

Etapa intermediară 2: Colectarea feedback-ului și rapoarte naționale

Colectarea feedback-ului: Toți partenerii au colectat feedback de la participanții implicați în faza de pilotare. Această etapă colectează date valoroase cu privire la utilitatea, eficacitatea și domeniile care necesită îmbunătățiri ale modulelor de formare. Feedback-ul din partea formatorilor și a cursanților este esențial pentru o evaluare cuprinzătoare.

Pregătirea rapoartelor naționale: Partenerii și-au pregătit rapoartele naționale în conformitate cu modelul furnizat de guvernarea din Istanbul (GOI). Aceste rapoarte au consolidat feedback-ul și au furnizat

o analiză structurată a fazei de pilotare. Această documentație este esențială pentru a se asigura că informațiile obținute sunt analizate și abordate în mod sistematic.

Etapa intermediară 3: Ajustarea modulelor

Ajustarea modulelor: Pe baza feedback-ului colectat, toți partenerii și-au ajustat modulele corespunzătoare, dacă a fost necesar. Acest proces iterativ este esențial pentru îmbunătățirea continuă, asigurându-se că materialele de formare sunt optimizate pentru eficacitate și relevanță.

Mai jos este prezentat un tabel detaliat al contextului și procedurilor pentru fiecare țară implicată.

Țara	Cronologie	Strategie generală	Format de livrare	Participanți	Recrutare și selecție	Activități cheie
Austria	Faza 1: iunie 2023 - august 2023, Faza 2: ianuarie 2024 - mai 2024	Faza 1: Testarea materialelor didactice; Faza 2: Implementarea materialelor perfecționate	Ateliere, module online, exerciții practice	5 profesori adulți și comunitari, 54 de cursanți din diferite comunități interculturale și interconfesionale.	Instituții de învățământ, rețele antreprenoriale, social media	Sesiuni de orientare, crearea de conținut, implementare, colectarea feedback-ului
Belgia	ianuarie - mai 2024	Module online și sesiuni față în față	Utilizarea platformei online, ateliere în persoană	5 formatori adulți și 45 de cursanți cu medii diverse	Invitații generale în cadrul organizației și al partenerilor	Module online inițiale, sesiuni față în față, implementare, colectarea feedback-ului
Grecia	Din ianuarie până în aprilie 2024	Angajarea atât a formatorilor, cât și a cursanților într-o singură sesiune	Sesiune în persoană	8 formatori și cursanți	Recrutare voluntară, implicare în contexte relevante	Briefing introductiv, crearea de conținut, implementare, colectarea feedback-ului
România	Din ianuarie până în aprilie 2024	Module online și exerciții practice	Desfășurat în întregime online	5 reprezentanți ACE (educatori adulți și comunitari) și 25 de cursanți din medii diverse	Selectate pe baza implicării în contexte educaționale relevante	Sesiuni de orientare, crearea de conținut, implementare, colectarea feedback-ului
Spania	Din ianuarie până în aprilie 2024	Module online combinate cu exerciții practice	Sesiuni online și în persoană	5 formatori și cursanți adulți din medii diverse	Organizații partener și rețele educaționale	Sesiuni de orientare, crearea de conținut, implementare, colectarea feedback-ului
Turcia	Din ianuarie până în aprilie 2024	Pilotare online implementare	Cursuri online și sesiuni de feedback	7 formatori, 25 de cursanți	Rețele educaționale comunitare	Orientare, crearea conținutului, implementare, colectarea feedback-ului

În general, au fost implicate activități pilot de implementare Intrep în mai multe țări diferite, implicând 35 de educatori pentru adulți și aproximativ 200 de cursanți:

1. Recrutare și selecție: Participanții au fost recrutați prin diverse canale, inclusiv prin rețele educaționale comunitare și organizații partenere. Criteriile de selecție au inclus implicarea în educația interculturală și interreligioasă.
2. Orientare: Sesiunile inițiale au introdus formatorii și cursanții în platforme, explicând funcționalitățile și oferind acces la manualul aplicației INTREP.
3. Crearea și implementarea conținutului: Formatorii au dezvoltat conținut și activități personalizate pe platforme, care au fost apoi implementate cu cursanții adulți.
4. Colectarea feedback-ului: Feedback-ul a fost colectat prin sondaje și chestionare pentru a evalua utilitatea, exhaustivitatea și eficiența platformelor.
5. Analiză și recomandări: Feedback-ul colectat a fost analizat pentru a identifica provocările și a compila recomandări pentru îmbunătățire.

4.2. Feedback de la implementările pilot

Campus E-Learning:

În toate țările participante - Austria, Belgia, Grecia, România, Spania și Turcia - campusul E-Learning a fost foarte apreciat pentru conținutul său detaliat, cuprinzător și orientat spre practică. Participanții au subliniat în mod constant capacitatea platformei de a le îmbunătăți în mod semnificativ cunoștințele privind dialogul intercultural, incluziunea socială și diversitatea. În general, platforma a fost considerată ușor de utilizat, deși au existat sugestii pentru instrucțiuni mai clare, în România, și pentru abordarea problemelor tehnice observate în Turcia. Formatorii și cursanții au apreciat aplicațiile practice din lumea reală oferite de conținut, care a fost lăudat în special pentru claritatea sa în Austria și relevanța sa în Belgia și Spania. Recomandările comune au inclus adăugarea mai multor elemente interactive, conținut video și exemple din viața reală pentru a face experiența de învățare și mai atractivă și mai practică.

Aplicație web educațională:

Aplicația web educațională a primit feedback pozitiv pentru conținutul său clar, cuprinzător și practic în toate implementările pilot. Participanții din Austria, Belgia, Grecia, România, Spania și Turcia au găsit aplicația valoroasă pentru învățarea despre dialogul intercultural și incluziunea socială. Cu toate acestea, nevoia de a îmbunătăți ghidarea și interfața pentru utilizatori a fost o temă recurentă, în special în Belgia și România, unde au fost sugerate personalizarea și tutoriale detaliate. Probleme tehnice minore și îmbunătățiri ale traducerii au fost evidențiate în Turcia, în timp ce sugestiile de îmbunătățire a implicării utilizatorilor prin funcții interactive și mai multe culori au fost comune în Grecia și Spania. În general, participanții au apreciat utilizarea practică a aplicației, dar au recomandat îmbunătățirea ușurinței în utilizare și a stabilității tehnice pentru a sprijini mai bine diverse activități de învățare.

Perspective din feedback

Competențe interculturale: Participanții au subliniat importanța înțelegerii și parcurgerii diverselor contexte culturale și religioase în demersurile antreprenoriale. Modulele privind sensibilitatea culturală și strategiile de comunicare între culturi au fost deosebit de apreciate, subliniind nevoia de materiale de formare care să promoveze competența interculturală.

Aplicarea practică: Aplicabilitatea practică, în lumea reală, a materialelor de învățare a fost o temă recurentă în toate implementările pilot. Participanții au apreciat studiile de caz, simulările și exercițiile

practice care le-au permis să aplice cunoștințele teoretice la scenarii din lumea reală în contexte culturale diverse. Această abordare practică a fost esențială pentru orientarea practică a modulelor de formare.

Colaborare și creare de rețele: Platformele au facilitat oportunități valoroase de networking, permițând participanților să intre în contact cu colegi din medii și perspective diferite. Acest lucru a îmbogățit experiența de învățare și a încurajat colaborarea și schimbul de bune practici între participanți.

Inovare și creativitate: Accentul pus pe gândirea inovatoare și pe rezolvarea creativă a problemelor a fost bine primit. Modulele privind inovarea socială, antreprenoriatul durabil și modelele de afaceri inovatoare au fost deosebit de apreciate, subliniind importanța promovării creativității și inovării în programele de formare.

Creșterea personală și reflecția: Activitățile de reflecție au fost evidențiate ca fiind benefice, încurajând participanții să facă o introspecție asupra propriilor prejudecăți și valori culturale și asupra modului în care acestea le influențează practicile antreprenoriale. Această abordare introspectivă a ajutat participanții să dezvolte o înțelegere mai profundă a dinamicii interculturale și a dezvoltării personale.

4.3. Evaluare pilot: Lecții învățate

Faza pilot a proiectului INTREP în Austria, Belgia, Grecia, România, Spania și Turcia a oferit informații neprețuite cu privire la eficiența, utilitatea și impactul campusului de e-learning (PR3) și al aplicației web educaționale (PR4). Feedback-ul fiecărei țări a contribuit la o înțelegere nuanțată a punctelor forte și a domeniilor de îmbunătățire ale acestor instrumente educaționale. Următoarele lecții au fost identificate pe baza analizei cuprinzătoare a rapoartelor naționale:

Lecții din fiecare țară:

Austria:

1. **Comunicare clară și feedback:** Buclă de feedback regulat și comunicarea clară au fost esențiale în perfecționarea conținutului și îmbunătățirea implicării participanților. Participanții au apreciat dialogul permanent și capacitatea de a influența materialul de curs.
2. **Elemente interactive:** Includerea simulărilor și a exercițiilor practice a sporit semnificativ eficacitatea și aplicabilitatea învățării. Participanții au considerat că aceste elemente sunt esențiale pentru înțelegerea și aplicarea conceptelor dialogului intercultural.
3. **Formare privind sensibilitatea culturală:** Integrarea sensibilității culturale și a formării privind diversitatea în toate modulele a pregătit mai bine participanții pentru antreprenoriatul global. Această formare a fost evidențiată ca fiind deosebit de benefică pentru înțelegerea diverselor perspective și promovarea practicilor incluzive.

Belgia:

1. **Implicare activă:** Accentuarea implicării active și a discuțiilor a fost esențială pentru atingerea obiectivelor educaționale și politice. Participarea interactivă a asigurat o înțelegere mai profundă a materialului și a promovat un mediu de învățare mai dinamic și mai eficient.
2. **Metode cooperative:** Utilizarea jocurilor cooperative și facilitarea schimbului de experiențe personale au fost strategii esențiale pentru abordarea problemelor multiconfesionale și de inovare socială. Aceste metode au promovat o învățare mai profundă și au contribuit la construirea unui sentiment de comunitate, care a fost vital pentru abordarea unor subiecte sociale complexe.
3. **Abordare cuprinzătoare:** Succesul și durabilitatea proiectului au depins de o combinație echilibrată de cunoștințe teoretice consolidate disponibile online și de angajamente interactive, în persoană. Această abordare cuprinzătoare a asigurat că participanții au dobândit atât înțelegerea fundamentală, cât și experiența practică necesară pentru o aplicare și un impact semnificative.

Grecia:

1. **Platforme ușor de utilizat:** A fost subliniată importanța platformelor digitale ușor de utilizat și accesibile în promovarea incluziunii sociale și a diversității. Participanții au apreciat ușurința de utilizare a aplicației web și a campusului de e-learning, care au facilitat implicarea și învățarea.
2. **Conținut interactiv:** A fost subliniată valoarea conținutului interactiv și captivant în îmbunătățirea experiențelor de învățare. Participanții au constatat că elementele interactive fac materialul mai atractiv și mai ușor de înțeles.
3. **Materiale orientate spre practică:** Materialele de proiect cuprinzătoare și orientate spre practică au fost valoroase în promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului. Participanții au remarcat faptul că aceste materiale i-au ajutat să aplice cunoștințele teoretice în situații din lumea reală.

România:

1. **Conținut divers și relevant:** Beneficiarii au apreciat diversitatea și relevanța conținutului oferit de aplicația web INTREP. Ei au considerat că materialele sunt bine adaptate nevoilor lor și adecvate din punct de vedere cultural.
2. **Promovarea dialogului și a cooperării:** Beneficiarii au învățat despre noi abordări și și-au exprimat dorința de a organiza evenimente și activități care promovează dialogul și cooperarea între diferite grupuri culturale, încurajând respectul și înțelegerea reciprocă.
3. **Crearea de conținut personalizat:** ACE au învățat cum să creeze conținut și activități personalizate pe PR3 E-Learning Campus și PR4 Instructional Web App. Această capacitate de a adapta materialele la contexte specifice a fost foarte apreciată.

Spania:

1. **Participarea proactivă:** Încurajarea participării active și a dezbaterilor viguroase a fost esențială pentru a se asigura că obiectivele educaționale și politice au fost atinse în mod eficient și semnificativ. Participanții au constatat că discuțiile captivante i-au ajutat să aprofundeze înțelegerea materialului.
2. **Aplicații în lumea reală:** Aplicarea practică a materialelor de formare în contexte reale a validat utilitatea și impactul acestora. Participanții au putut raporta conținutul la experiențele lor personale și profesionale, îmbunătățind procesul de învățare.

Türkiye:

1. **Interfețe digitale accesibile și intuitive:** A fost subliniată importanța platformelor digitale accesibile în promovarea incluziunii sociale și a diversității. Participanții au remarcat faptul că ușurința de utilizare a platformelor încurajează o mai mare implicare.
2. **Conținut interactiv:** A fost subliniată nevoia de conținut interactiv și atractiv pentru a îmbunătăți experiențele de învățare. Participanții au sugerat încorporarea mai multor elemente interactive pentru a face materialul mai atractiv.
3. **Materiale de formare cuprinzătoare:** Materialele de formare cuprinzătoare și practice au fost valoroase în promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului. Participanții au apreciat profunzimea și aplicabilitatea conținutului, care i-a ajutat în dezvoltarea lor profesională.

5. Concluzii și recomandări

5.1. Concluzii

În contextul necesității stringente de a consolida dialogul intercultural și interreligios în mediile educaționale, așa cum se subliniază în diverse politici educaționale naționale și internaționale, și al cererii tot mai mari de instrumente și metode educaționale inovatoare care promovează incluziunea socială și antreprenoriatul, alături de recunoașterea faptului că mediile digitale de învățare oferă oportunități și

provocări unice pentru promovarea competențelor interculturale, proiectul INTREP a făcut progrese semnificative.

Proiectul INTREP a dezvoltat E-Learning Campus (PR3) și Instructional Web App (PR4) ca instrumente digitale inovatoare pentru a sprijini aceste obiective educaționale. Aceste instrumente și-au demonstrat eficacitatea în promovarea dialogului intercultural și a incluziunii sociale prin studii pilot realizate în țările partenere. *Pe baza acestor succese, prezentul document poate fi considerat un nou instrument de sprijinire a maturizării în continuare a politicilor de certificare și acreditare în domeniul inovării sociale și al antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase.*

Acest document a fost elaborat folosind o metodologie în doi pași. Prima etapă a implicat efectuarea unei analize comparative naționale cuprinzătoare în țările partenere ale INTREP. Această analiză a examinat standardele și bunele practici pentru validare, certificare și acreditare în domeniul inovării sociale și al antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase. Concluziile acestei analize au avut un rol esențial în formularea setului inițial de recomandări pentru politicile și practicile viitoare.

A doua etapă a constat în colectarea de feedback prin intermediul rapoartelor de implementare pilot din diferite țări. Aceste studii pilot au furnizat dovezi substanțiale ale eficacității și impactului E-Learning Campus (PR3) și Instructional Web App (PR4). Feedback-ul din partea formatorilor și cursanților din Austria, Belgia, Grecia, România, Spania și Turcia a fost de o valoare inestimabilă în perfecționarea acestor instrumente și în elaborarea de recomandări concrete pentru îmbunătățirea proceselor de certificare și acreditare. Acest proces iterativ de feedback a asigurat că materialele rămân relevante și eficiente, răspunzând diverselor nevoi culturale și educaționale.

În ceea ce privește rezultatele acestor activități de pilotare, modulele și instrumentele de formare ale proiectului INTREP au îmbunătățit cu succes cunoștințele și competențele participanților în materie de dialog intercultural, incluziune socială și antreprenoriat. Testarea cuprinzătoare și colectarea feedback-ului au identificat atât punctele forte, cât și domeniile de îmbunătățire ale materialelor de formare, asigurând un proces de evaluare solid. Implicarea participanților din diverse medii culturale și profesionale a îmbogățit feedback-ul, asigurând că materialele de formare sunt incluzive și relevante din punct de vedere contextual. Procesul iterativ de îmbunătățire a fost esențial pentru menținerea relevanței și eficacității materialelor de formare. Aplicarea practică a materialelor de formare în contexte reale a validat utilitatea și impactul acestora. În plus, documentația și raportarea structurate au facilitat revizuirea și diseminarea eficientă a celor mai bune practici și a lecțiilor învățate. Flexibilitatea în definirea formatului pilot a permis adaptarea cu succes la contextele și nevoile locale, asigurând relevanța și eficacitatea materialelor.

Mai jos veți găsi un set de recomandări elaborate pentru părțile interesate, factorii de decizie politică și factorii de decizie, precum și profesorii și educatorii pentru adulți și pentru comunitate, pentru a sprijini procesul de maturizare a politicilor de certificare și acreditare în domeniul inovării sociale și al antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase prin ACE, pe baza constatărilor noastre din această metodologie în două etape:

5.2. Recomandări

Recomandări din rapoartele naționale de analiză comparativă

*Mai jos puteți găsi recomandările pentru **viitoarele politici de certificare și acreditare** privind inovarea socială și antreprenoriatul în contexte interculturale și interreligioase prin ACE:*

1. Elaborarea de standarde specifice sectorului

- a. **Cadre și standarde:** Stabilirea unor standarde clare și transparente pentru certificare și acreditare, axate în special pe competențele interculturale și sectoarele inovării sociale. Aceste standarde ar trebui să fie elaborate în colaborare cu experți din industrie pentru a asigura relevanța și aplicabilitatea.

- b. **Certificare modulară:** Implementarea proceselor de certificare modulară care permit cursanților să își construiască calificările progresiv, permițând căi de învățare mai flexibile și adaptate.
  2. **Implicarea mai multor părți interesate și învățarea modulară**
    - a. **Proiectarea colaborativă a curriculumului:** Încurajarea implicării mai multor părți interesate, inclusiv a educatorilor, a specialiștilor din industrie și a factorilor de decizie politică, în elaborarea și actualizarea continuă a curriculumului pentru a se asigura că acesta răspunde nevoilor actuale ale pieței și ale societății.
    - b. **Căi flexibile de certificare:** Introduceți opțiuni modulare de învățare prin care cursanții pot obține micro-credite și insigne digitale pentru competențe specifice, promovând un proces de certificare mai adaptabil.
  3. **Stimulente și integrare digitală**
    - a. **Stimulente finanțate de stat:** Furnizarea de stimulente și subvenții finanțate de stat pentru certificări, în special în regiunile slab deservite, pentru a promova accesul egal la educație și dezvoltarea competențelor.
    - b. **Inscripționarea digitală:** Integrarea insinelor digitale pentru micro-credite în domeniul antreprenoriatului și al inovării sociale, facilitându-le cursanților să își prezinte competențele într-un mod verificabil.
  4. **Recunoașterea și dezvoltarea depozitelor**
    - a. **Recunoașterea învățării anterioare:** Îmbunătățirea sistemelor de recunoaștere a învățării anterioare și a educației informale în domeniul inovării sociale și al competențelor interculturale, asigurându-se că toate experiențele relevante sunt valorificate în procesul de certificare.
    - b. **Depozite naționale:** Dezvoltarea unui depozit național pentru aptitudinile și competențele certificate pentru a facilita verificarea și recunoașterea mai ușoară a calificărilor în diferite sectoare și regiuni.
  5. **Programe bilingve și mentorat**
    - a. **Programe de certificare bilingvă:** Promovarea și punerea în aplicare a programelor de certificare bilingvă pentru a ține seama de diversitatea lingvistică, făcând educația mai accesibilă vorbitorilor non-nativi.
    - b. **Integrarea mentoratului:** Încorporarea programelor de mentorat în cursurile de certificare pentru a oferi cursanților îndrumare, sprijin și perspective din lumea reală din partea specialiștilor cu experiență.
  6. **Evaluare continuă și integrare AI**
    - a. **Validarea continuă a competențelor:** Stabilirea unor mecanisme de evaluare continuă care să permită validarea permanentă a competențelor, asigurându-se că certificatele rămân actualizate în funcție de cerințele actuale în materie de competențe și cunoștințe.
    - b. **Analize bazate pe AI:** Utilizați analizele bazate pe AI pentru a urmări progresul și rezultatele învățării, oferind feedback personalizat și căi de învățare adaptive pentru cursanți.
  7. **Utilizarea tehnologiei pentru îmbunătățirea învățării:**
    - a. **Tehnologii de învățare imersive:** Utilizarea VR (Virtual Reality) și AR (Augmented Reality) pentru a crea experiențe de învățare imersive care simulează contexte interculturale din lumea reală, îmbunătățind abilitățile practice și înțelegerea cursanților.
    - b. **Platforme digitale centralizate:** Dezvoltarea de platforme digitale centralizate pentru gestionarea proceselor de acreditare, facilitând accesul, urmărirea și gestionarea certificărilor pentru instituții și cursanți.
  8. **Promovarea proceselor de certificare incluzive:**

- a. **Accesibilitate pentru grupurile defavorizate:** Asigurați-vă că procesele de certificare sunt incluzive, oferind sprijin cursanților cu dizabilități și oferind certificări în mai multe limbi.
  - b. **Căi de învățare flexibile:** Implementarea unor parcursuri flexibile de învățare care să răspundă nevoilor diverse ale cursanților adulți, cum ar fi opțiunile de studiu cu fracțiune de normă și modulele online.
9. **Consolidarea colaborării și a schimbului de cunoștințe:**
- a. **Parteneriate public-privat:** Promovarea unor parteneriate puternice între sectorul public și cel privat pentru a alinia standardele de certificare la nevoile industriei și pentru a promova inovarea în practicile educaționale.
  - b. **Recunoașterea transfrontalieră:** Facilitarea recunoașterii transfrontaliere a certificărilor pentru a garanta că calificările sunt apreciate și recunoscute la nivel internațional, promovând o mai mare mobilitate și oportunități pentru cursanți.
10. **Concentrarea pe certificarea bazată pe rezultate:**
- a. **Măsurarea impactului:** Concepți politici de certificare care să acorde prioritate măsurării impactului și rezultatelor programelor de formare, mai degrabă decât simplei conformări a proceselor. Utilizați instrumente precum studiile de caz, evaluările inter pares și evaluările practice pentru a evalua eficacitatea.
11. **Sprijinirea învățării pe tot parcursul vieții și a dezvoltării profesionale:**
- a. **Dezvoltare profesională continuă:** Furnizarea de oportunități de dezvoltare profesională continuă pentru educatori și formatori, pentru a se asigura că aceștia rămân la curent cu cele mai recente competențe și cunoștințe în materie de inovare socială și antreprenoriat.
  - b. **Oportunități de învățare continuă:** Promovarea învățării pe tot parcursul vieții prin oferirea de programe de îmbunătățire continuă a competențelor și de oportunități de creștere profesională.

Recomandări din rapoartele naționale de pilotare

Mai jos puteți găsi recomandările, propuse pentru viitoarele proiecte și inițiative în contexte legate de incluziunea socială și antreprenoriat pe baza rezultatelor implementărilor pilot INTREP. Prin abordarea acestor recomandări, viitoarele proiecte și inițiative se pot baza pe succesele și lecțiile învățate din proiectul INTREP pentru a perfecționa în continuare materialele și metodologiile de formare, asigurându-se că acestea sunt eficiente, relevante și cu impact în promovarea inovării sociale și a antreprenoriatului în contexte interculturale și interreligioase. Lecțiile pozitive învățate din activitățile de pilotare demonstrează potențialul de a crea efecte semnificative și de durată în domeniul educației interculturale și interreligioase.

1. **Consolidarea elementelor interactive:** Pentru a crește implicarea și eficiența învățării, este esențial să încorporați mai multe elemente interactive în campusul E-Learning. Aceasta include integrarea de conținut video pentru a explica conceptele cheie și utilizarea de teste la sfârșitul fiecărui modul pentru a consolida învățarea. În plus, adăugarea de exerciții interactive, cum ar fi activitățile de tip drag-and-drop și învățarea bazată pe scenarii, poate îmbunătăți semnificativ experiența de învățare. De exemplu, studiile de caz în care participanții pot lua decizii și vedea rezultatele pot oferi aplicații practice, din lumea reală, ale cunoștințelor teoretice.
2. **Îmbunătățirea interfeței cu utilizatorul și a stabilității tehnice:** Abordarea problemelor tehnice și îmbunătățirea atractivității vizuale a platformelor sunt esențiale pentru o experiență mai bună a utilizatorilor. Îmbunătățirile ar trebui să includă scheme de culori îmbunătățite și meniuri de navigare intuitive. În plus, rezolvarea problemelor legate de utilizabilitatea mobilă prin

dezvoltarea unei versiuni a platformelor care să fie prietenoasă cu dispozitivele mobile și prin furnizarea de tutoriale clare, pas cu pas, privind navigarea, va garanta că toți utilizatorii, indiferent de dispozitivul lor, pot utiliza eficient instrumentele de formare.

3. **Creșterea relevanței culturale și contextuale:** Pentru a vă asigura că materialele de formare sunt ușor de înțeles și aplicabile în diferite contexte culturale, este important să integrați exemple și scenarii relevante din punct de vedere cultural. Acest lucru implică includerea de studii de caz care evidențiază interacțiunile interculturale și interreligioase și asigurarea faptului că întregul conținut este disponibil în limbile locale. Elaborarea de module care reflectă dinamica socială și culturală specifică va spori relevanța și eficacitatea materialelor de formare.
4. **Promovarea îmbunătățirii continue:** Stabilirea unei bucle regulate de feedback este esențială pentru îmbunătățirea continuă a materialelor de formare. Realizarea de sondaje trimestriale și grupuri de discuții cu participanții poate oferi informații valoroase care pot fi utilizate pentru actualizarea și perfecționarea conținutului. Implementarea unui sistem prin care formatorii să transmită feedback după fiecare sesiune și crearea unui comitet de revizuire care să evalueze acest feedback pot asigura efectuarea promptă a ajustărilor necesare, menținând materialele de formare actuale și eficiente.
5. **Extinderea aplicațiilor din lumea reală:** Încurajarea participanților să conceapă și să implementeze propriile lor proiecte interculturale ca parte a formării va încuraja aplicarea practică a conceptelor învățate. Furnizarea de platforme pentru împărtășirea acestor proiecte și discutarea rezultatelor lor poate îmbunătăți învățarea colaborativă. În plus, organizarea de ateliere practice și evenimente comunitare în cadrul cărora participanții își pot aplica competențele de dialog intercultural în contexte reale poate valida utilitatea și impactul materialelor de formare.
6. **Consolidarea documentației și a diseminării:** Utilizarea unor modele standardizate pentru documentarea feedback-ului și a perspectivelor asigură coerența și facilitează analiza. Crearea unui depozit central în care întreaga documentație poate fi accesată de partenerii de proiect și de părțile interesate va spori transparența și accesibilitatea. Împărtășirea poveștilor de succes și a studiilor de caz prin webinare și buletine informative poate evidenția exemple specifice de aplicare eficientă, promovând o cultură a schimbului de bune practici.
7. **Srijiniți alfabetizarea digitală:** Organizarea de ateliere de alfabetizare digitală pentru participanții care au dificultăți în utilizarea platformelor este esențială. Elaborarea de ghiduri pentru începători care să acopere elementele de bază ale utilizării E-Learning Campus și Instructional Web App poate ajuta utilizatorii să devină mai confortabili cu instrumentele digitale. În plus, crearea unei serii de tutoriale video care îi ghidează pe participanți prin sarcini obișnuite și oferirea de sesiuni de asistență live în care participanții pot pune întrebări și pot primi asistență în timp real pot sprijini și mai mult alfabetizarea digitală.
8. **Certificare și acreditare:** Elaborarea unor căi clare de certificare care să includă evaluări la sfârșitul fiecărui modul va oferi participanților acreditări recunoscute care să evidențieze abilitățile și competențele pe care le-au dobândit. Stabilirea de parteneriate cu instituțiile de învățământ locale poate garanta că certificările oferite sunt recunoscute și apreciate. Colaborarea cu aceste instituții pentru alinierea modulelor de formare la standardele lor de acreditare va spori credibilitatea și acceptarea certificărilor.
9. **Facilitați colaborarea și crearea de rețele:** Crearea de comunități online în care participanții se pot conecta, își pot împărtăși experiențele și pot colabora la proiecte poate promova un mediu de învățare favorabil. Utilizarea forumurilor și a forumurilor de discuții pentru a facilita aceste interacțiuni va spori oportunitățile de învățare reciprocă și de creare de rețele. Organizarea de conferințe anuale în cadrul cărora participanții, formatorii și părțile interesate se pot reuni pentru

a discuta cele mai bune practici, a-și prezenta proiectele și a primi feedback va consolida și mai mult eforturile de colaborare și va promova îmbunătățirea continuă.

Recomandări pentru transferabilitate și durabilitate

Aceste recomandări au fost derivate din implementările pilot ale proiectului INTREP. Prin încorporarea feedback-ului de la participanții din Austria, Belgia, Grecia, România, Spania și Turcia, aceste recomandări sunt menite să asigure impactul și relevanța pe termen lung a materialelor și metodologiilor de formare dezvoltate în cadrul proiectului INTREP.

Recomandări generale

1. Dezvoltarea unui sistem de sprijin robust:

- Crearea de rețele de asistență tehnică pentru rezolvarea promptă a problemelor.
- Furnizați formare în domeniul alfabetizării digitale pentru a vă asigura că toți utilizatorii pot naviga și utiliza eficient platformele.

2. Adaptarea la contextul local:

- Asigurați-vă că conținutul este disponibil în limbile și contextele locale pentru a răspunde nevoilor diverselor audiențe.
- Dezvoltarea de modele scalabile pentru adaptarea conținutului la diferite contexte culturale și limbi.

3. Îmbunătățirea continuă:

- Actualizați și perfecționați în permanență conținutul pe baza feedback-ului utilizatorilor pentru a menține relevanța și eficiența.
- Implementați cicluri regulate de actualizări și îmbunătățiri pentru a menține funcționalitatea și relevanța în timp.

Austria:

1. Dezvoltarea de modele scalabile:

- Dezvoltarea unui model scalabil pentru adaptarea conținutului la diferite contexte culturale și limbi.
- Stabilirea de parteneriate cu părțile interesate locale pentru a asigura relevanța continuă și sprijinul pentru punerea în aplicare.

2. Principiile sustenabilității:

- Încorporarea principiilor sustenabilității în iterațiile viitoare, concentrându-se pe impactul pe termen lung și pe utilizarea eficientă a resurselor.

Spania:

1. Consolidarea parteneriatelor locale și globale:

- Cultivați alianțe puternice cu instituții de învățământ, organizații neguvernamentale și lideri ai comunității locale și internaționale pentru a extinde domeniul de aplicare și profunzimea proiectului.
- Facilitarea transferului de cunoștințe și de bune practici prin intermediul acestor colaborări.

2. Formarea continuă a formatorilor:

- Investiți în formarea continuă a educatorilor și formatorilor prin ateliere periodice, webinarii și cursuri de recertificare.

3. Utilizarea tehnologiei adaptive:

- Dezvoltarea și utilizarea de platforme tehnologice ușor adaptabile la diferite contexte culturale și tehnologice, care să suporte mai multe limbi și configurații locale.

4. Evaluare continuă și feedback:

- Punerea în aplicare a unui sistem solid de evaluare și feedback care să includă atât feedback cantitativ, cât și calitativ din partea participanților, educatorilor și a altor părți interesate.
5. **Model de finanțare durabilă:**
    - Dezvoltarea unui model de finanțare diversificat, inclusiv granturi, sponsorizări, colaborări cu întreprinderi și venituri din cursuri certificate sau servicii de consultanță.
  6. **Promovarea comunității de învățare:**
    - Construiți și mențineți o comunitate de învățare activă prin intermediul platformelor online, al rețelelor de socializare și al evenimentelor periodice pentru a încuraja sentimentul de apartenență și implicarea continuă.
  7. **Documentarea și schimbul de bune practici:**
    - Documentarea minuțioasă a proceselor, strategiilor și lecțiilor învățate pentru a facilita reproductibilitatea. Publicați studii de caz, ghiduri practice și resurse educaționale.

Belgia:

1. **Evidențierea metodelor:**
  - Subliniați metodele și prezentați aplicațiile ca modele pentru orice subiect atunci când lucrați cu un public adult.
2. **Asigurarea sustenabilității platformei:**
  - Asigurați-vă că instrumentul rămâne interesant și ușor accesibil pentru profesorii adulți.
  - suprapunerea proiectului cu alte proiecte de asociere după finalizare, pentru a alimenta continuu platforma campusului de e-learning și pentru a-i menține relevanța.

Grecia:

1. **Rețea puternică de sprijin:**
  - Punerea în aplicare a unei rețele solide de sprijin pentru a rezolva problemele tehnice și pentru a oferi formare digitală și de alfabetizare.
2. **Îmbunătățirea conținutului și a platformei:**
  - Îmbunătățirea și adaptarea periodică a conținutului și a fațadei platformelor pe baza feedback-ului utilizatorilor, pentru a asigura relevanța și eficiența continue.

România:

1. **Actualizări și îmbunătățiri regulate:**
  - Planificarea și punerea în aplicare a ciclurilor regulate de actualizări și îmbunătățiri pentru a menține funcționalitatea și relevanța Campusului e-Learning INTREP și a aplicației web INTREP.
2. **Formare și asistență tehnică:**
  - Asigurarea formării și a asistenței tehnice adecvate pentru utilizatori, pentru a-i ajuta să profite la maximum de avantajele oferite de INTREP e-Learning Campus și INTREP Web App.
3. **Diseminare și extindere:**
  - Difuzarea periodică a informațiilor despre Campusul e-Learning INTREP și Aplicația web INTREP către alte părți interesate, pentru a crește eficiența și a asigura urmărirea acestora.

Türkiye:

1. **Optimizarea platformei:** Îmbunătățirea interfeței cu utilizatorul a platformelor digitale pentru a fi mai intuitivă, asigurând ușurința de navigare pentru toți utilizatorii, inclusiv pentru cei cu

cunoștințe digitale limitate. Implementați sesiuni de testare a utilizatorilor pentru a identifica și rezolva orice probleme de utilizare.

2. **Accesibilitate mobilă:** Dezvoltarea și optimizarea versiunilor mobile ale platformelor pentru a asigura accesibilitatea pentru utilizatorii care accesează internetul în principal prin intermediul dispozitivelor mobile. Furnizați tutoriale clare, pas cu pas, privind modul de utilizare eficientă a platformelor pe diferite dispozitive.
3. **Gamificare:** Introduceți elemente de gamificare, cum ar fi testele, insignele și clasamentele, pentru a motiva cursanții și a crește implicarea. Creați module interactive care încurajează participarea activă și oferă feedback imediat.